

LUND
UNIVERSITY

Antibiotic Prescribing in Primary Care

Studying the Management of Infections using Real-World Data

OLOF CRONBERG
DEPARTMENT OF CLINICAL SCIENCES, MALMÖ
FACULTY OF MEDICINE | LUND UNIVERSITY

LUND
UNIVERSITY

Antibiotika-förskrivning i primärvården

Studier av handläggning av infektioner baserat på registerdata

OLOF CRONBERG

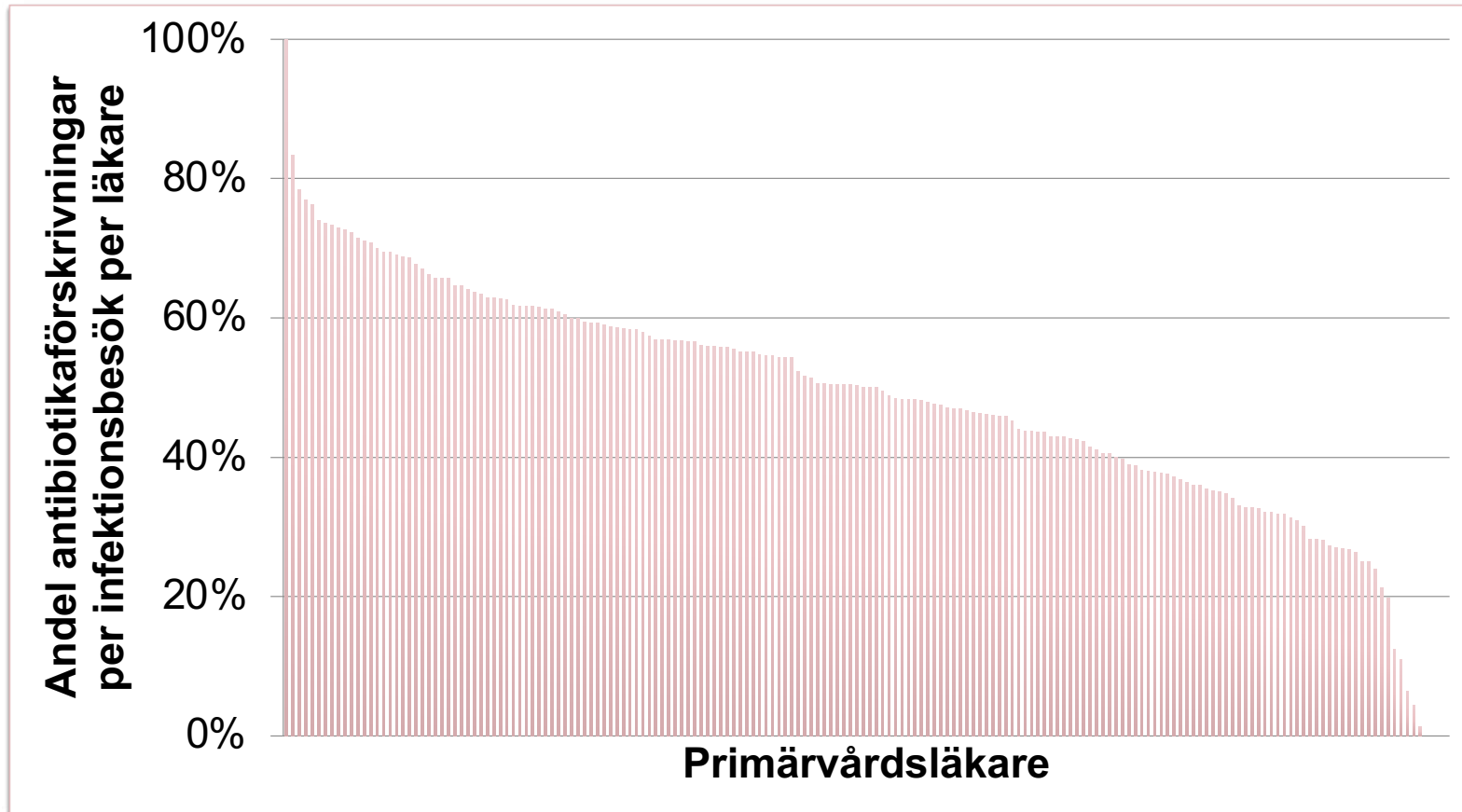
**INSTITUTIONEN FÖR KLINISKA VETENSKAPER, MALMÖ
MEDICINSKA FAKULTETEN | LUNDS UNIVERSITET**

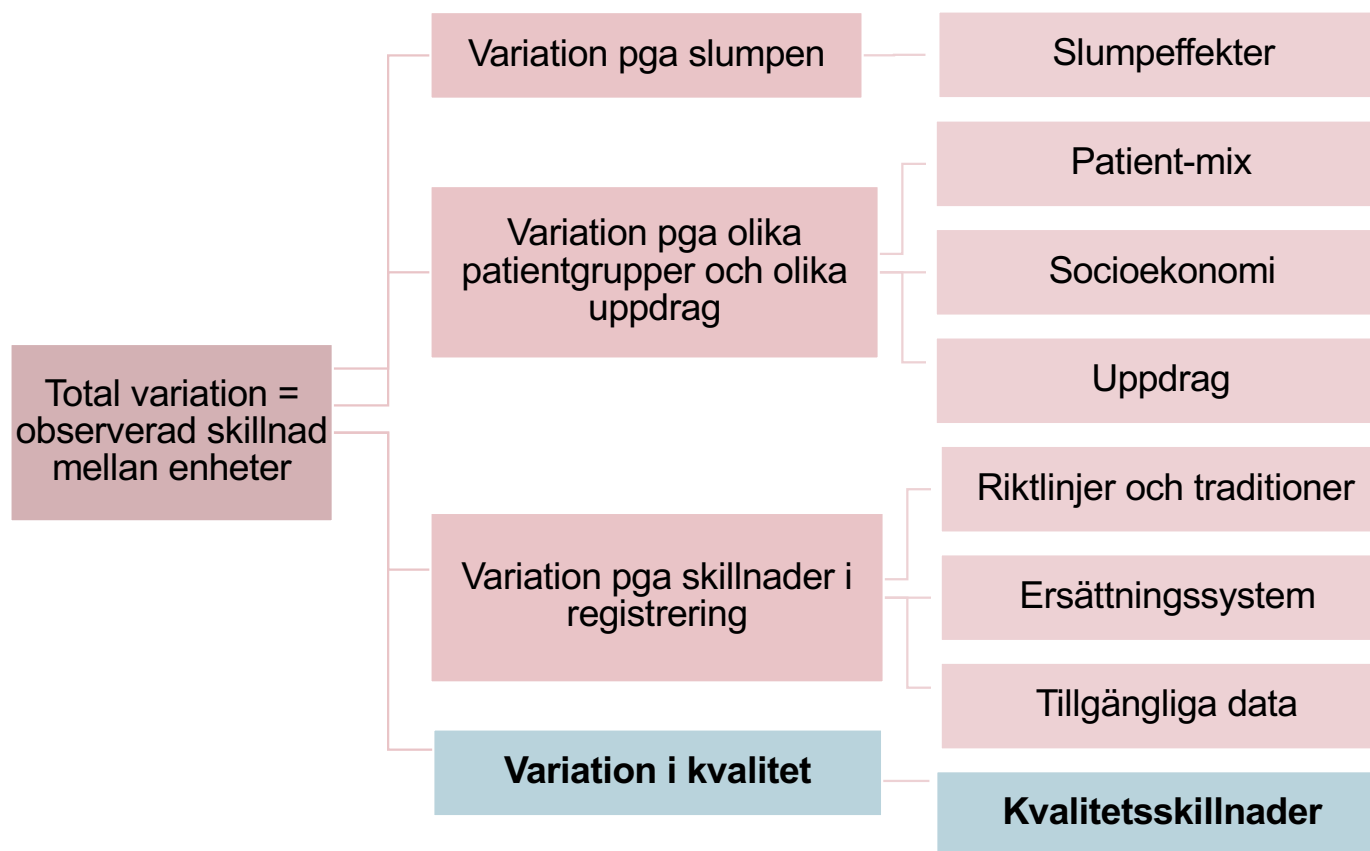
A photograph of a forest with a dirt path, overlaid with a text box. The forest is lush with green trees and a path leads through the center. The text box is white with a brown border and contains the word 'Introduktion' in a brown serif font.

Introduktion

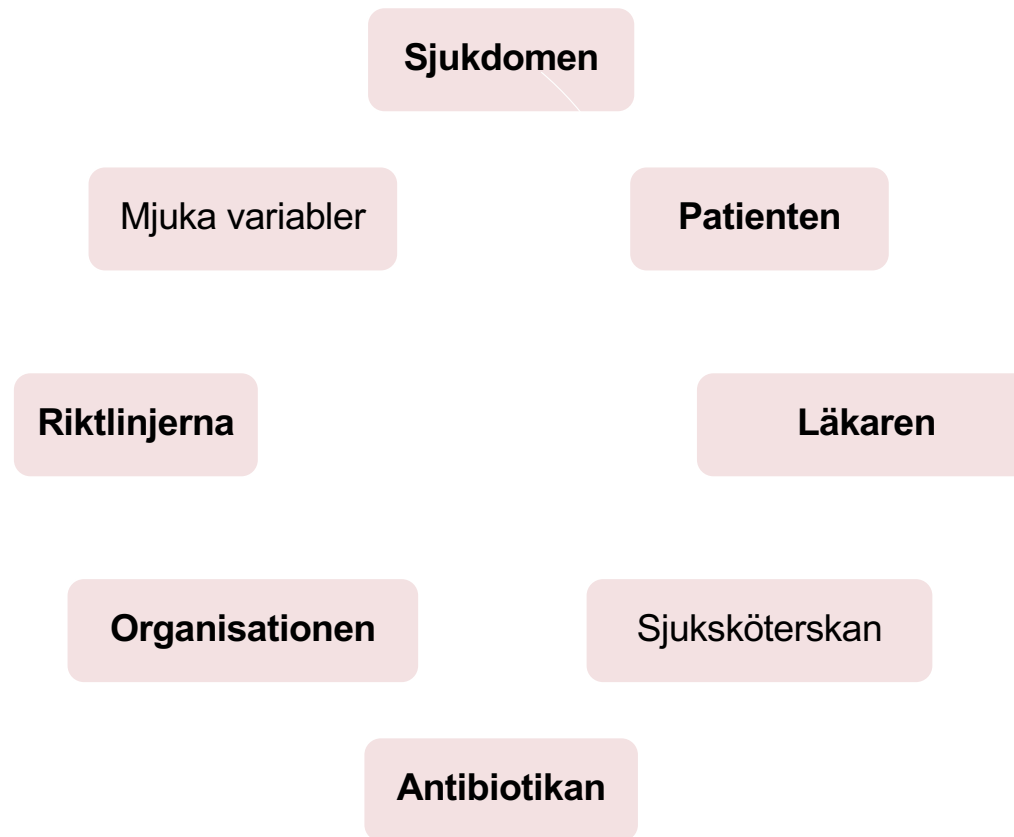
Variabilitet i antibiotikaförskrivning

En viss variation kan vara rimlig

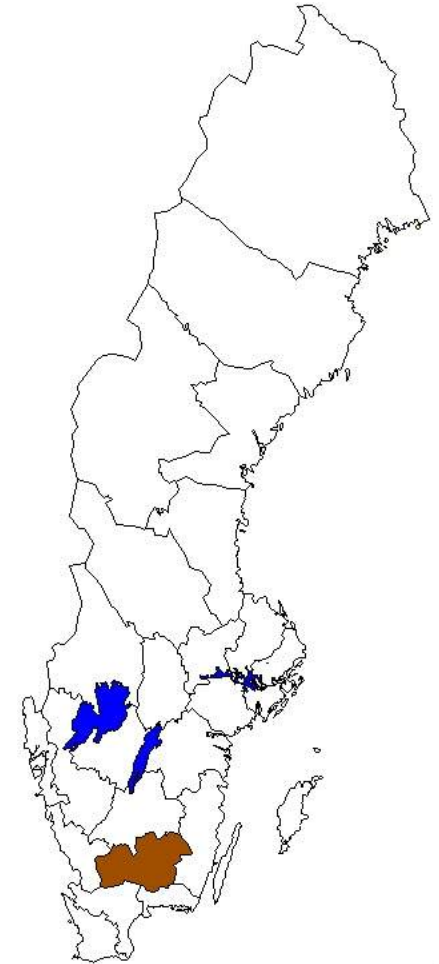

Vilka faktorer påverkar?

Kronobergs infektionsdatabas KIDPC

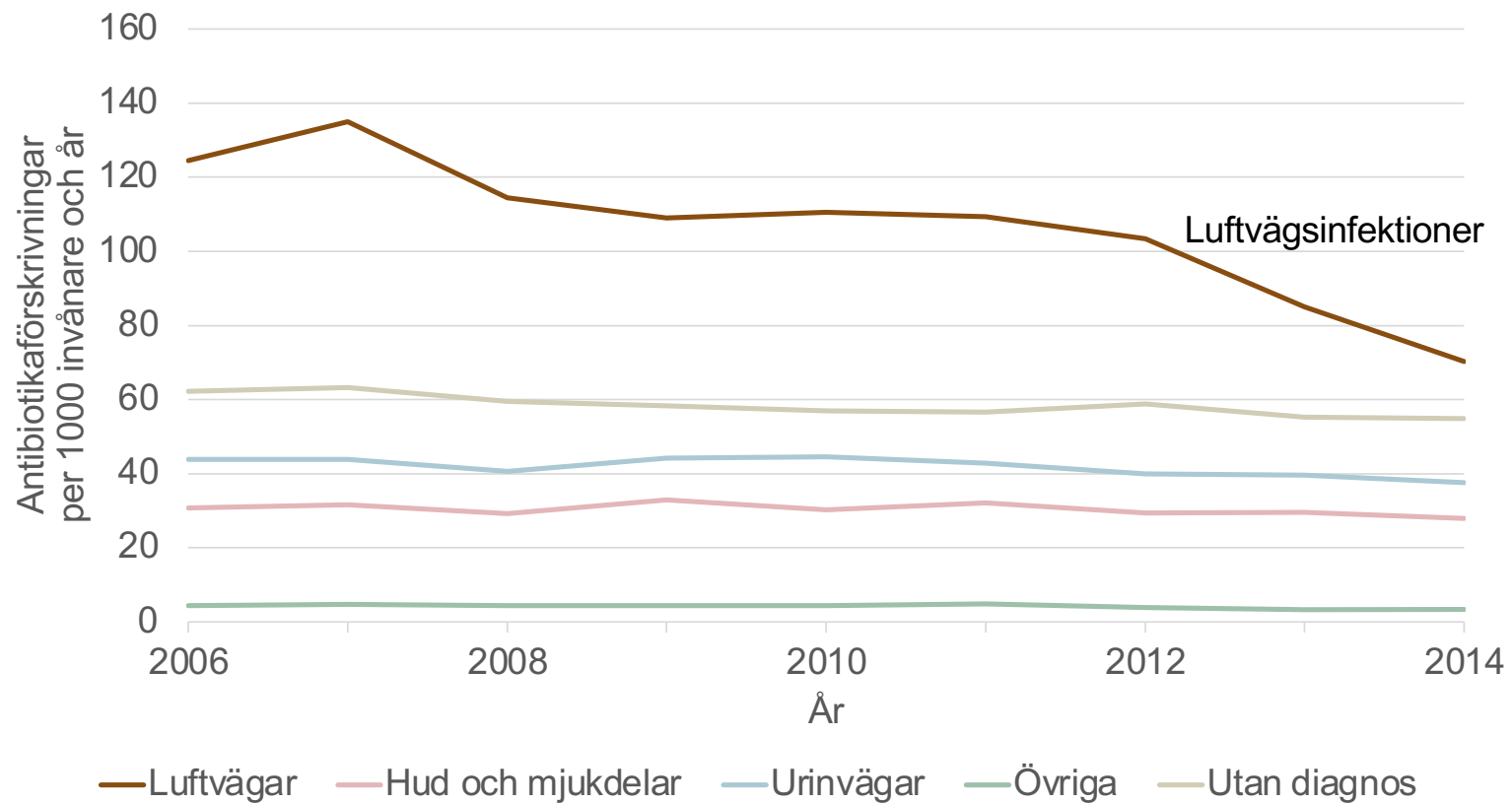
- Alla infektioner i primärvården i Kronobergs län
- 189 000 invånare
- 2006-2014
- Länkning av läkare – patient – infektionskontakt – utredning – diagnos – behandling
- Studie I-III

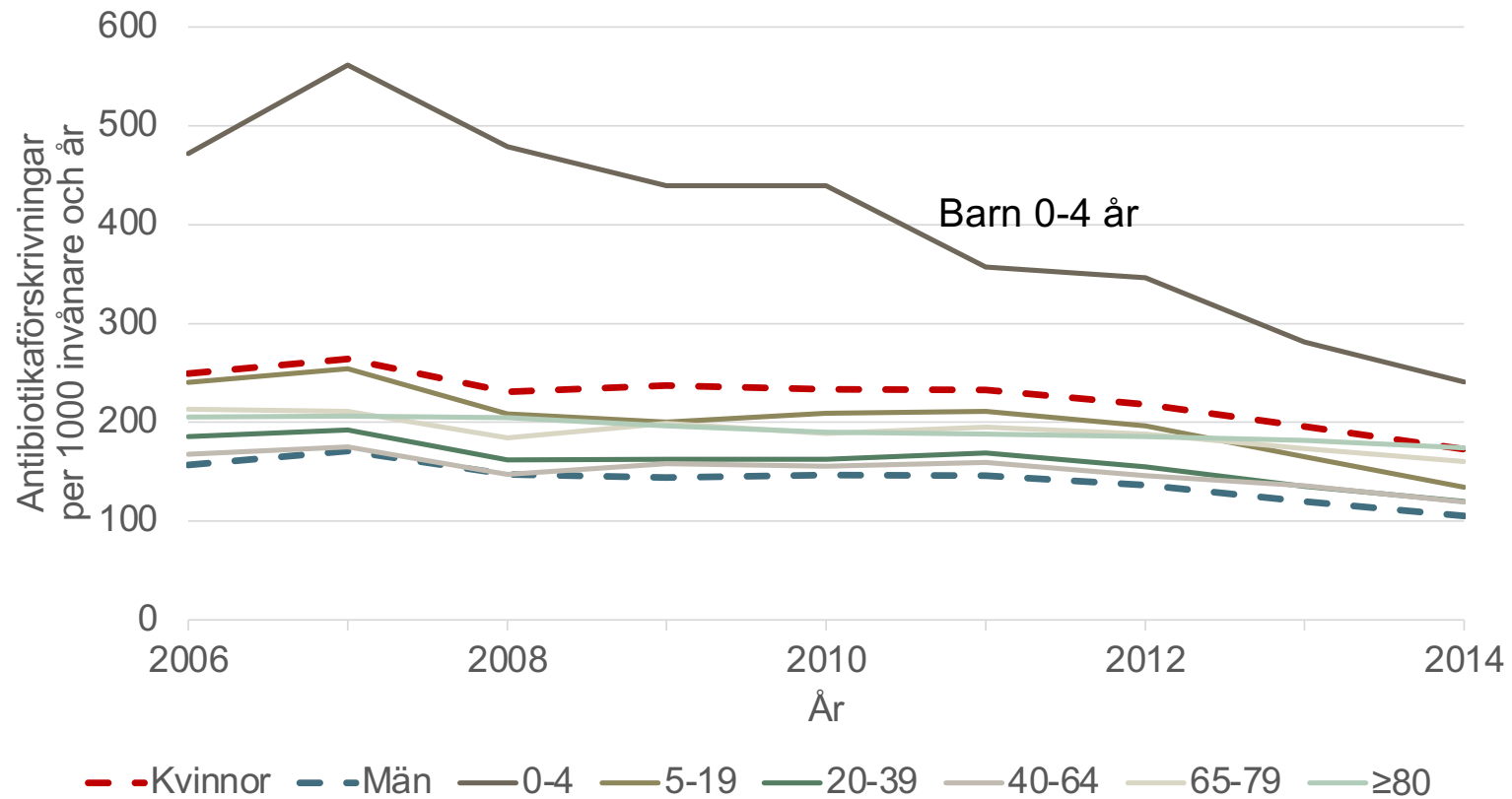
A photograph of a forest with a path. The trees are tall and thin, with green leaves. The path is made of dirt and is covered with fallen leaves. The sky is blue and visible through the trees. A white text box with a brown border is centered in the image.

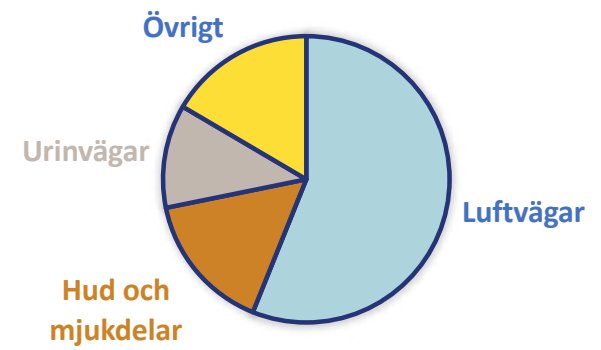
Resultat

Antibiotikabehandling per infektionsgrupp

Antibiotikabehandling per ålder o kön

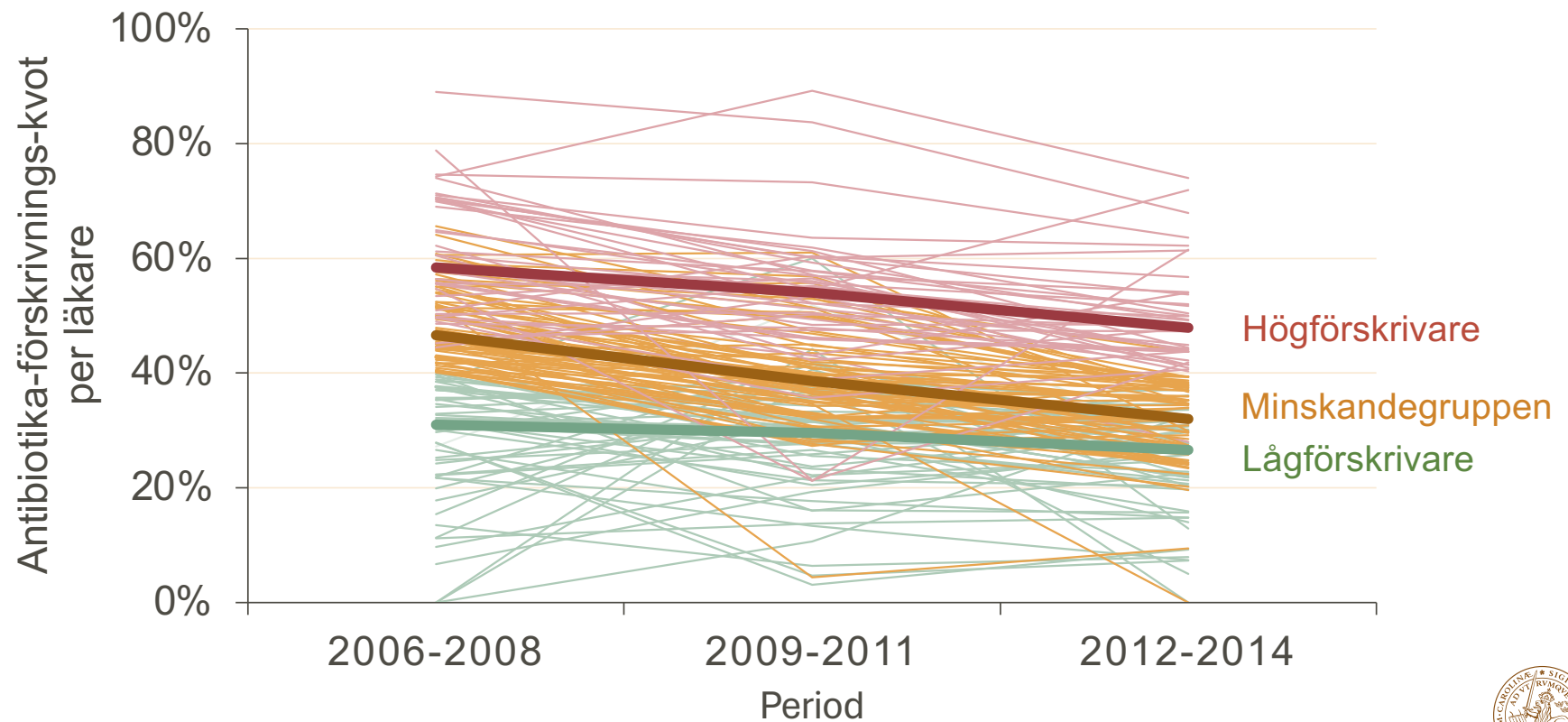

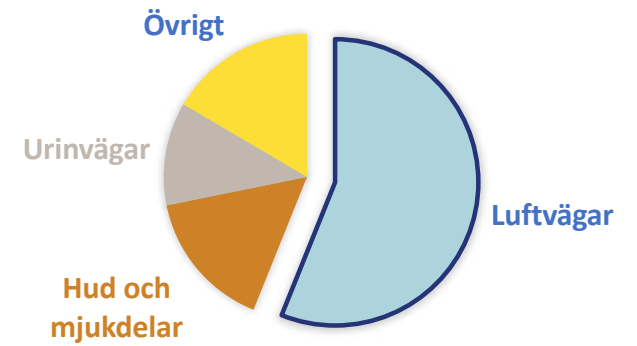

Generell minskning av antibiotikaförskrivning (I)

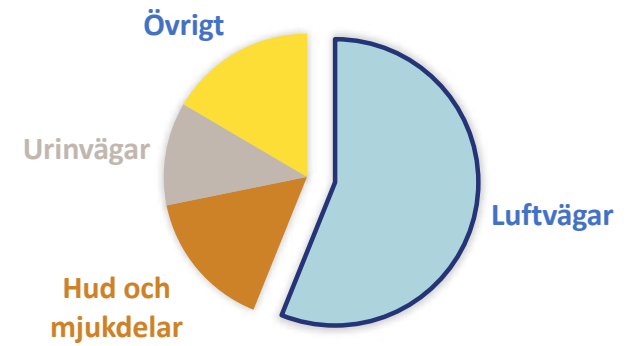
Läkarnas förskrivning av antibiotika vid luftvägsinfektioner över tid

De flesta primärvårdsläkarna minskade sin förskrivning under nio år (III)

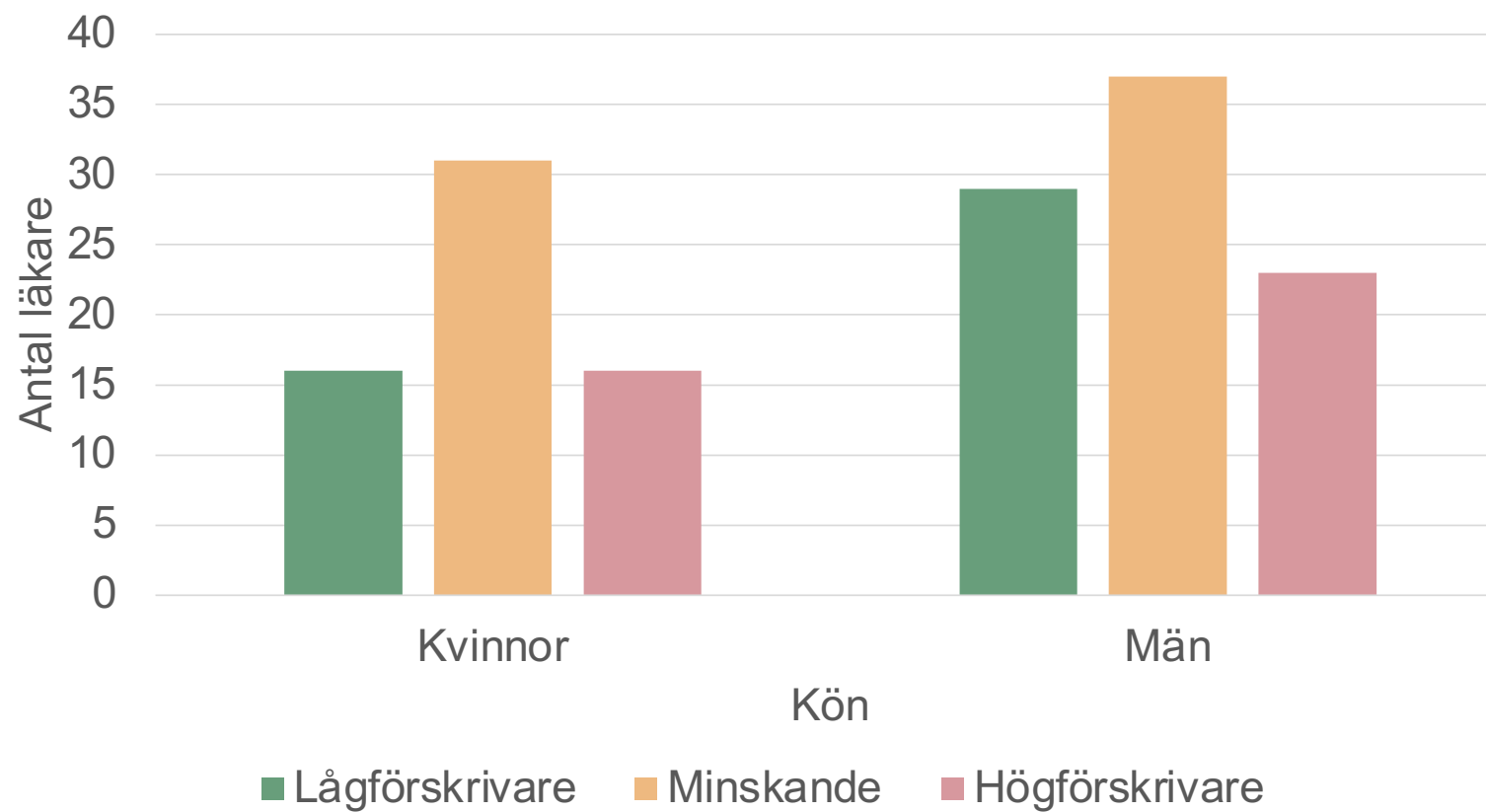
Nio av tio lågförskrivare förblev lågförskrivare (III)

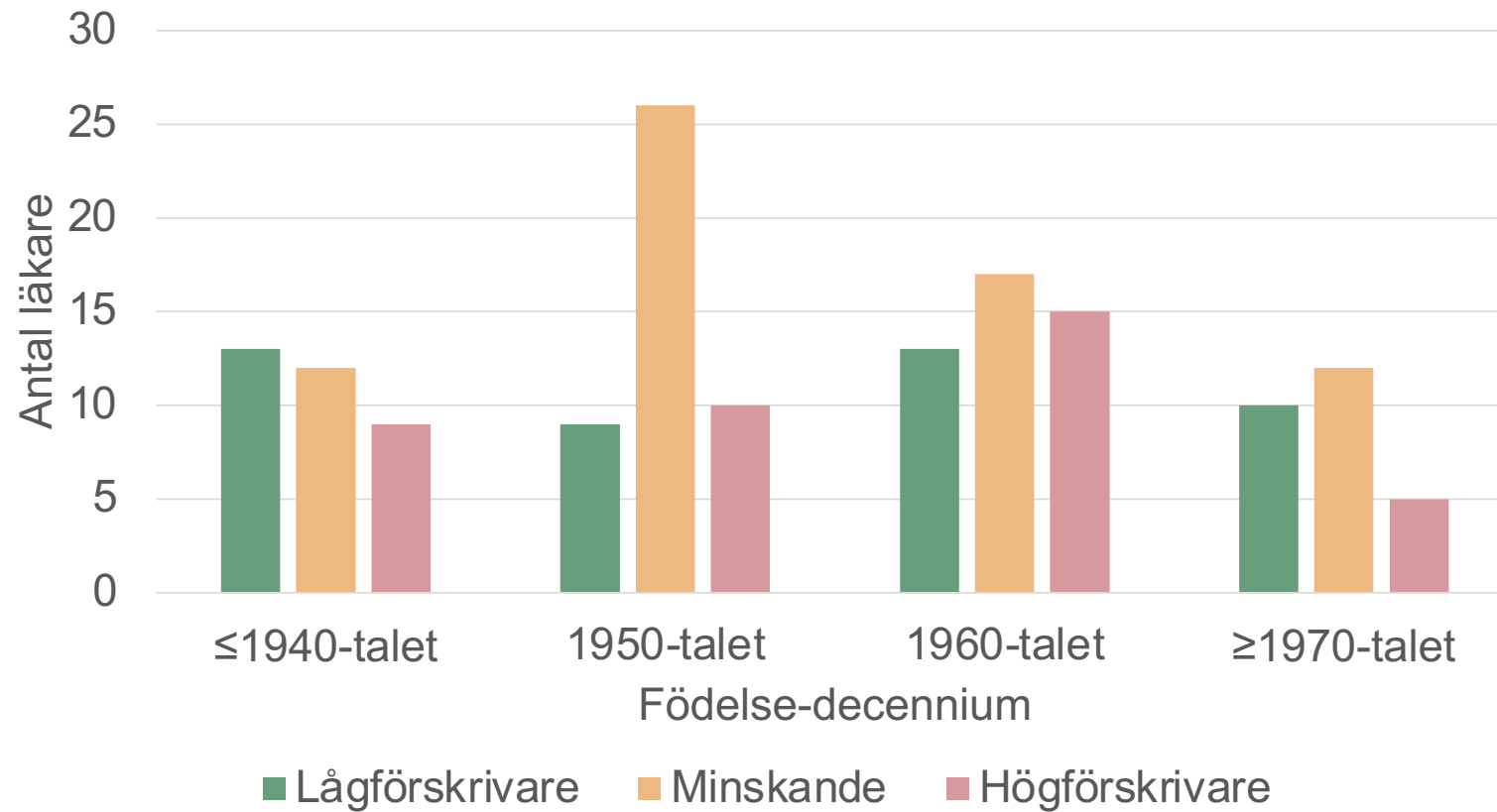
A photograph of a forest with a dirt path, overlaid with a text box. The forest is filled with tall, thin trees with vibrant green leaves, suggesting a healthy, mature forest. The path is a light brown color, winding through the trees. The text box is white with a brown border, containing the question "Vad skiljer grupperna åt?".

Vad skiljer grupperna åt?

Läkarens kön

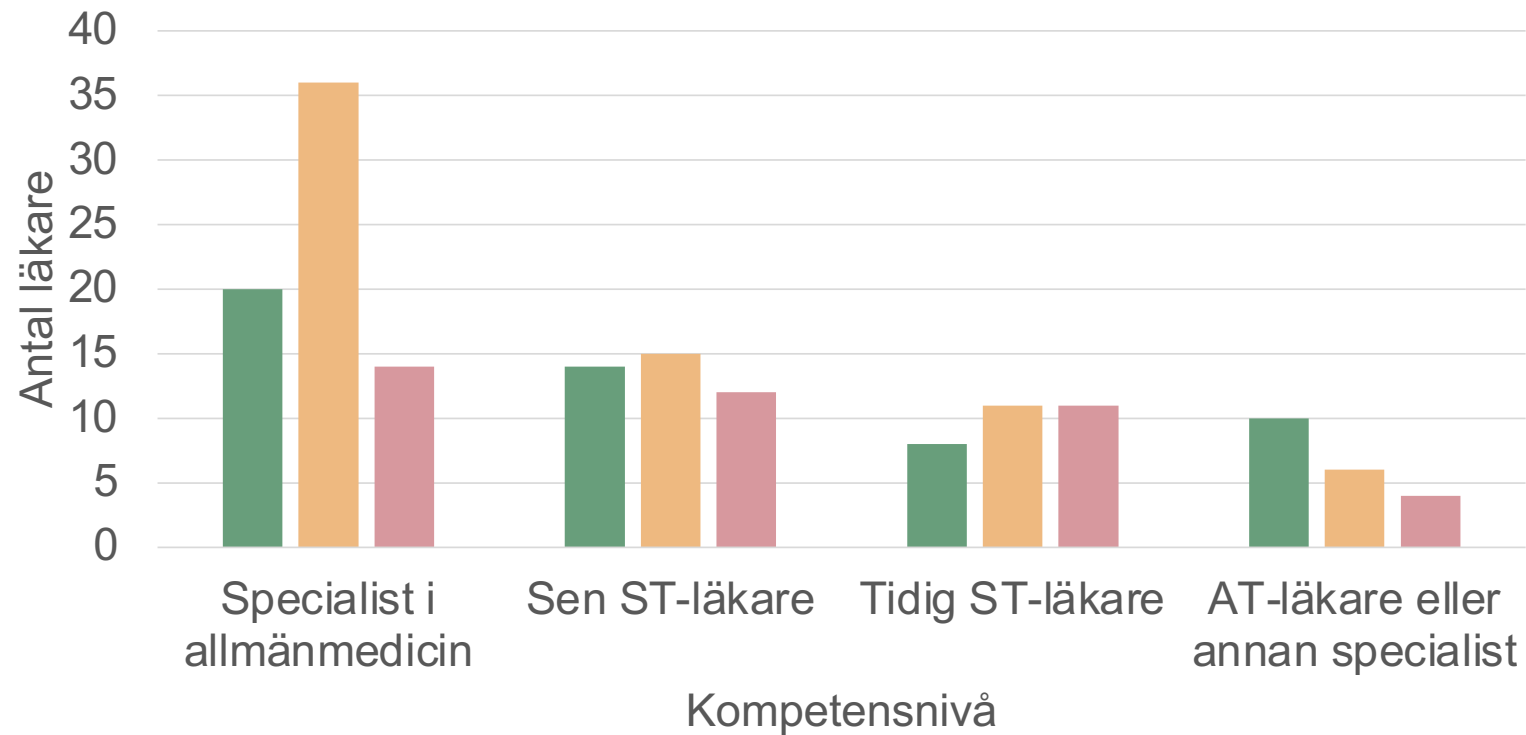
Läkarens ålder

Äldre läkare → Yngre läkare

Läkarens kompetens

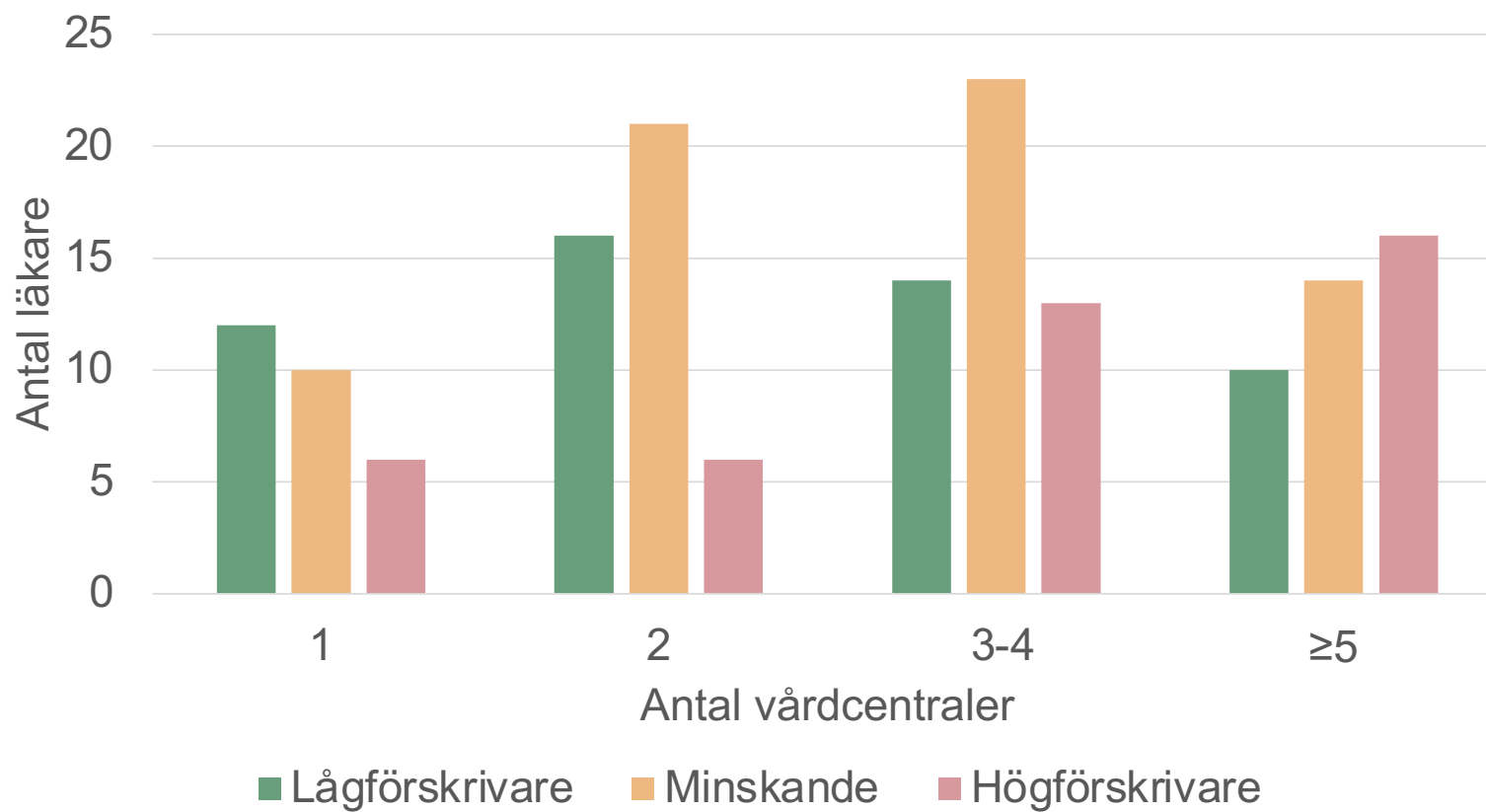

■ Lågförskrivare ■ Minskande ■ Högförskrivare

Specialist i allmänmedicin → Utbildningsläkare (AT)

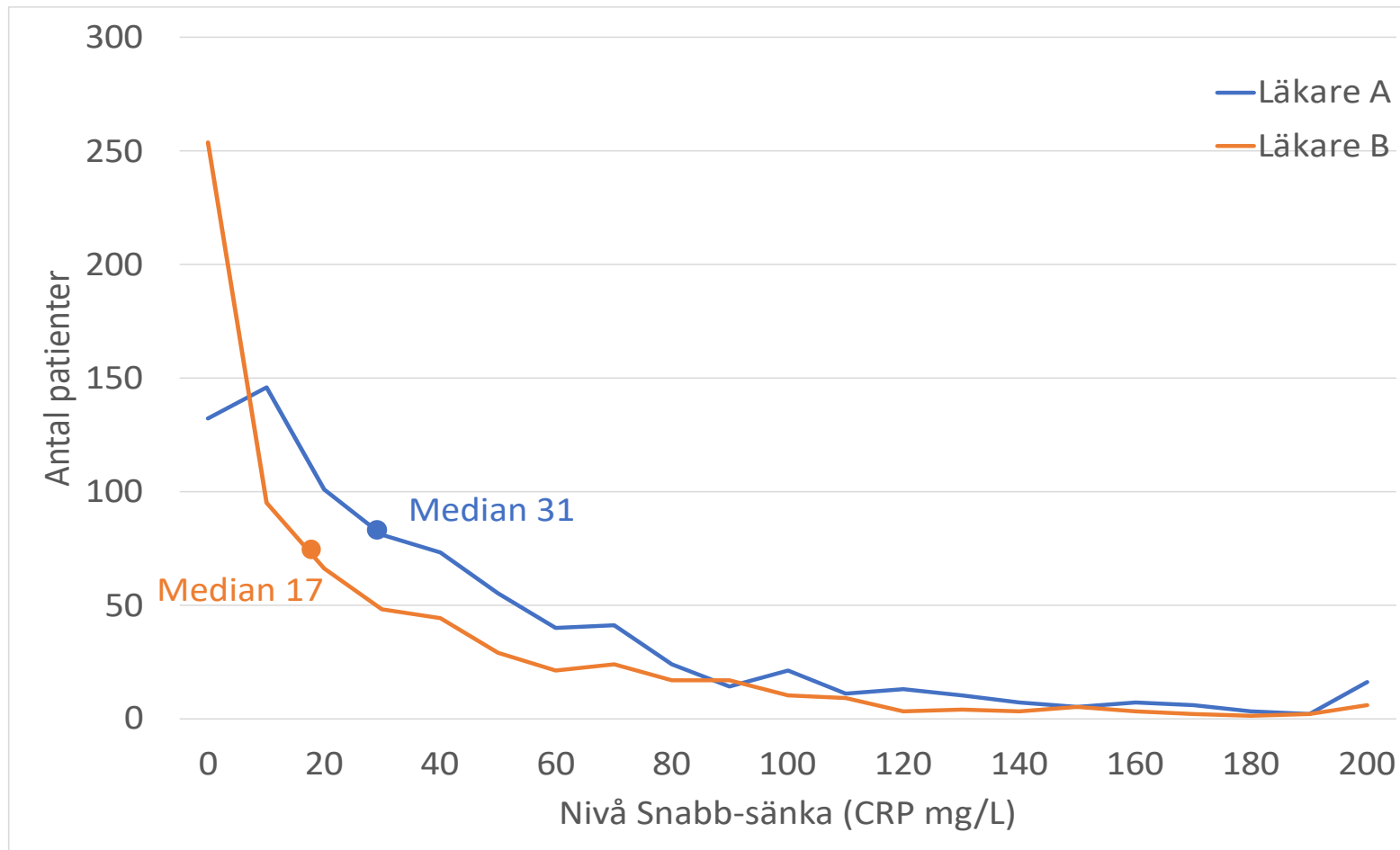
Läkarens kontinuitet på vårdcentral

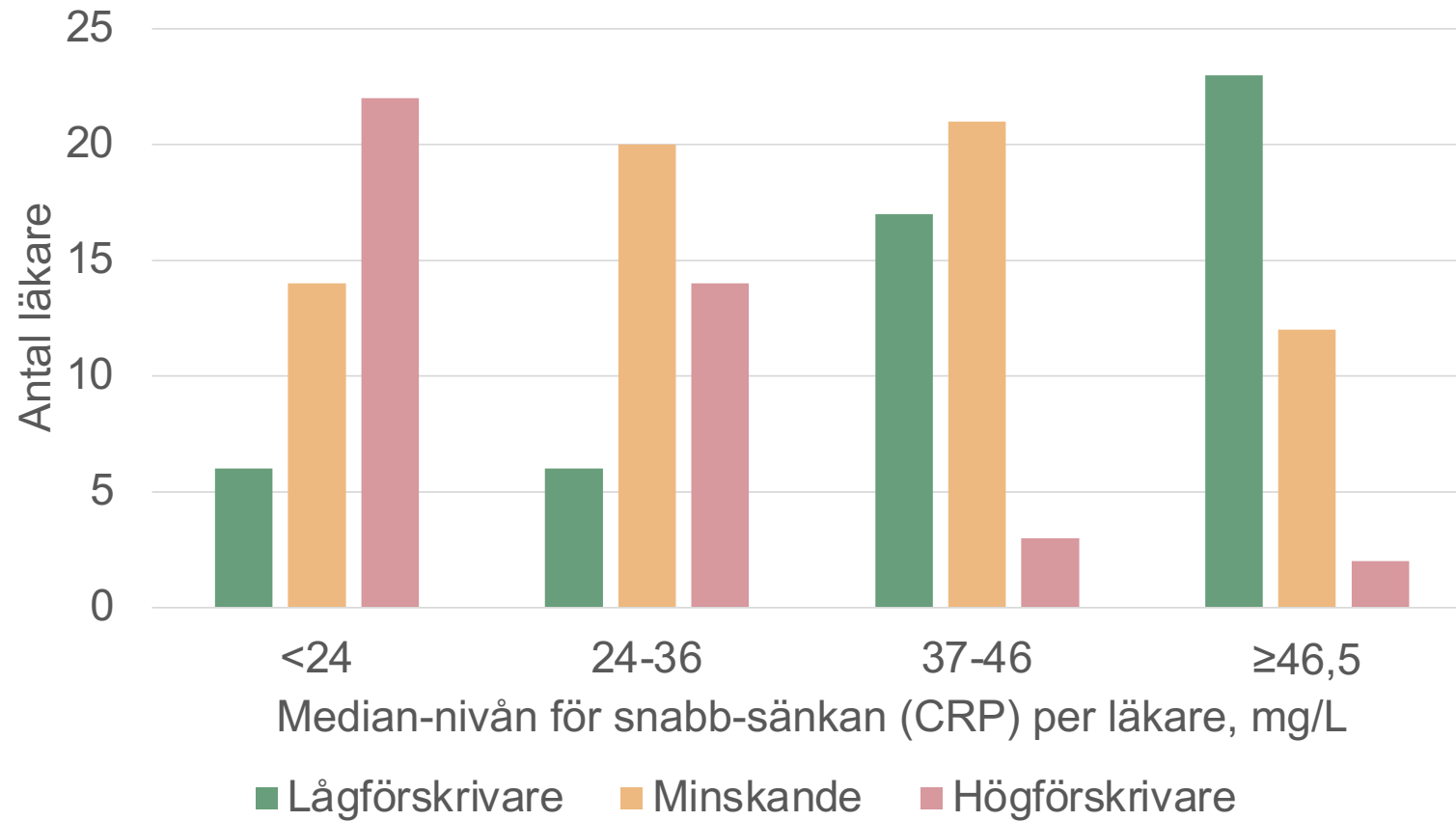
En vårdcentral → Många vårdcentraler

Exempel Median snabbsänka (CRP) vid förskrivning av antibiotika

Median snabbsänka (CRP) vid antibiotika-recept

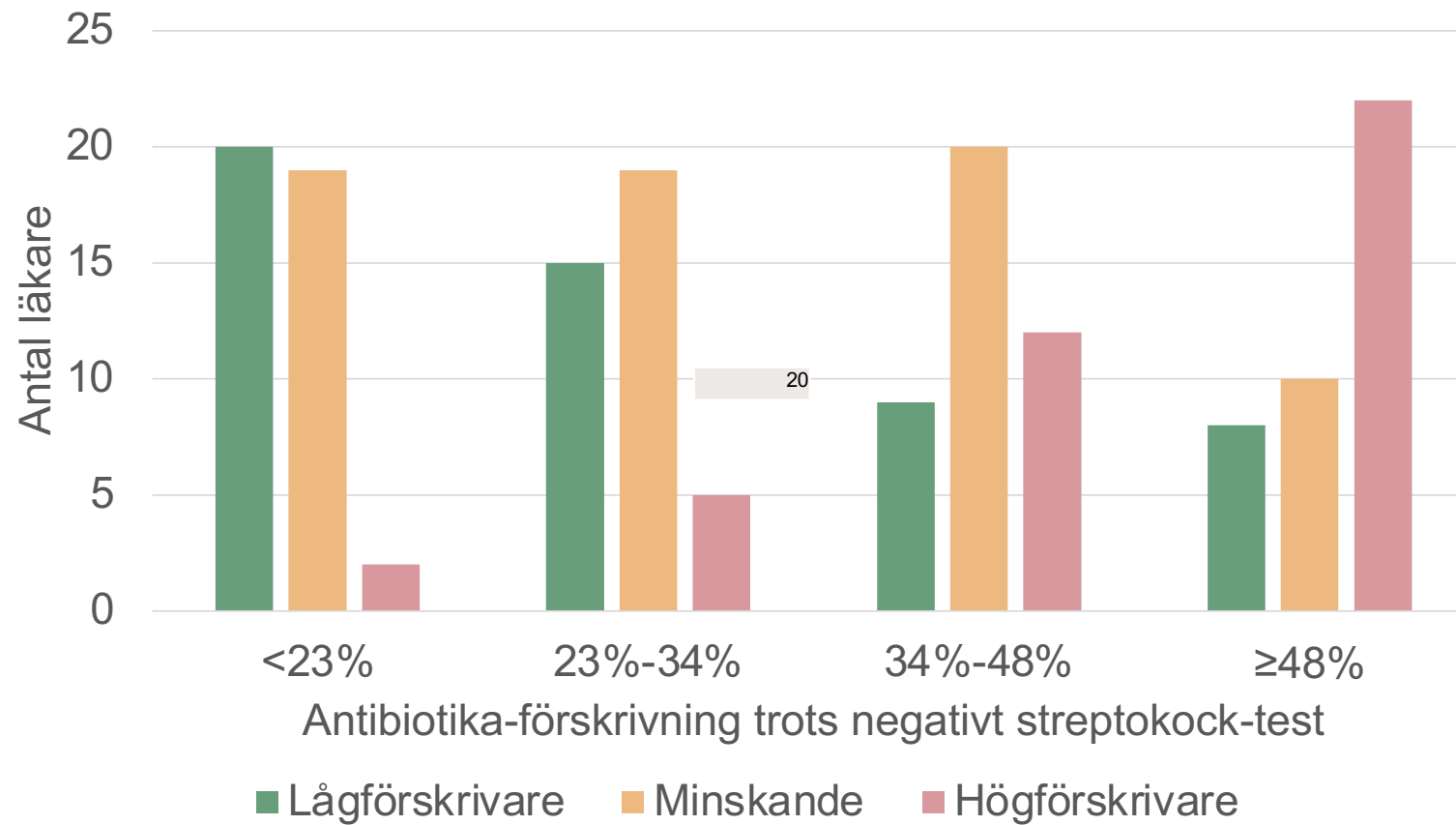
Median-nivån för snabb-sänkan (CRP) per läkare, mg/L

■ Lågförskrivare ■ Minskande ■ Högförskrivare

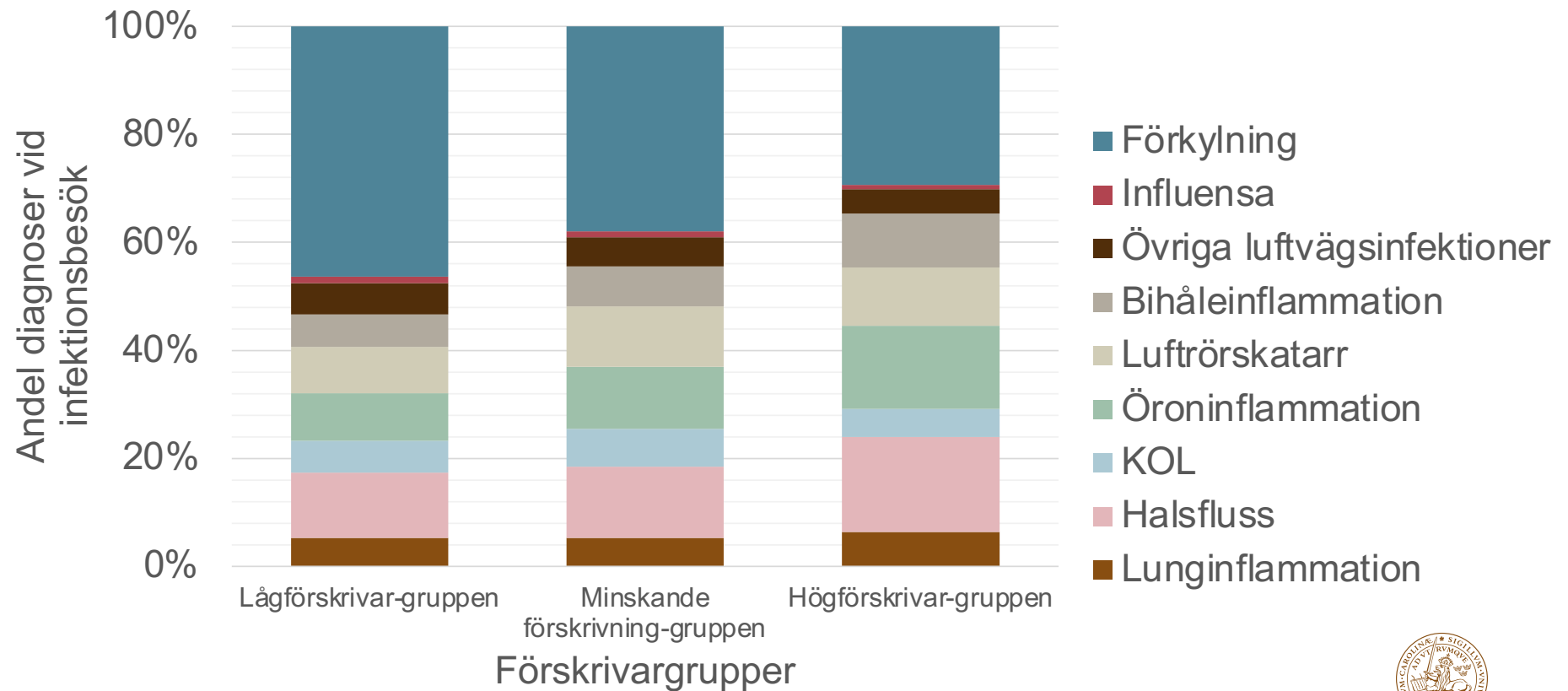
Låg snabbsänka → Hög snabbsänka

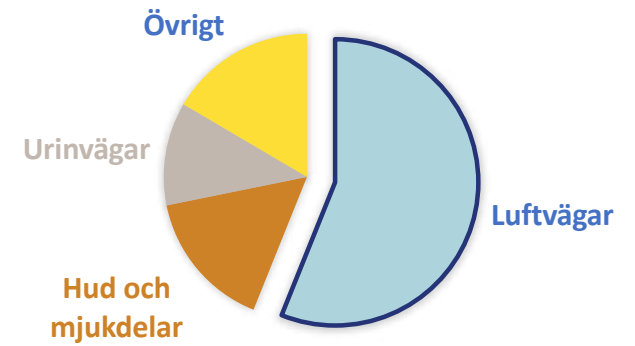

Antibiotika trots negativt streptokock-test

Diagnoser per förskrivargrupp

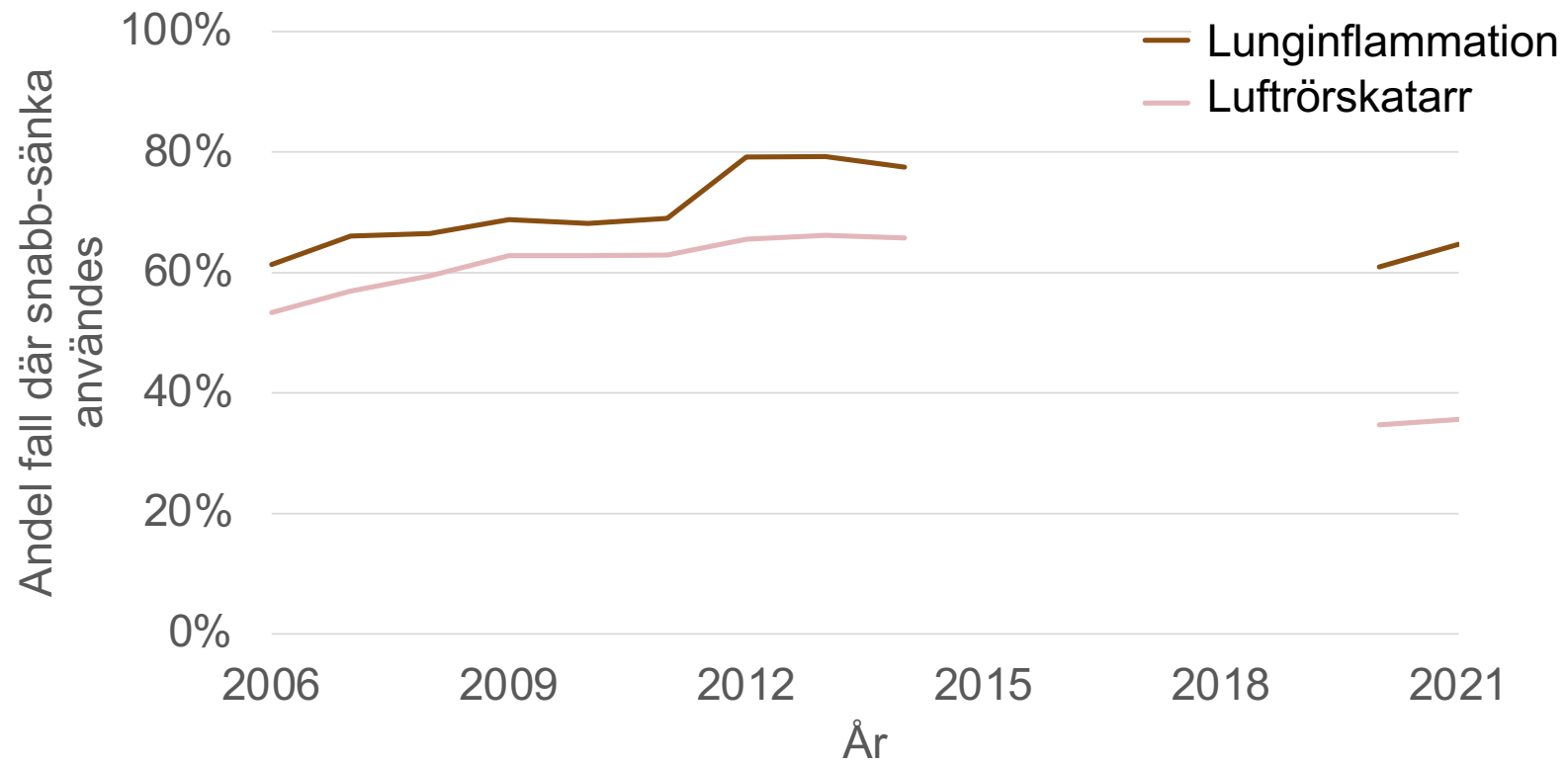
Tolkningen av tester kan förklara skillnader
i antibiotika-förskrivning (III)

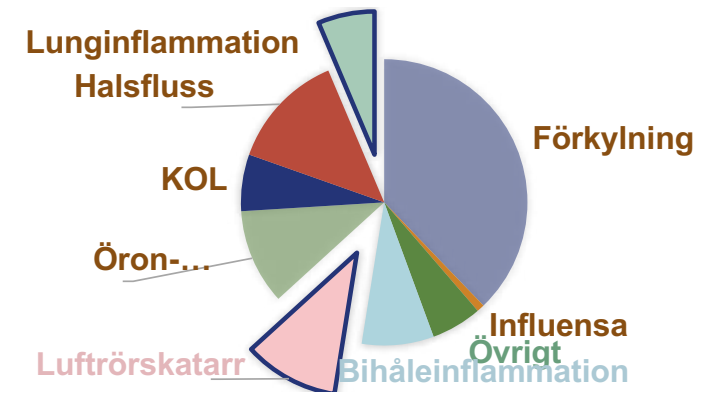

A photograph of a forest with a dirt path, overlaid with a text box. The forest is lush with green trees and a path leads through the center. The text box is white with a brown border and contains the question "Hur få en optimalare förskrivning?".

Hur få en optimalare förskrivning?

Användning av snabb-sänka vid lunginflammation och luftrörskatarr

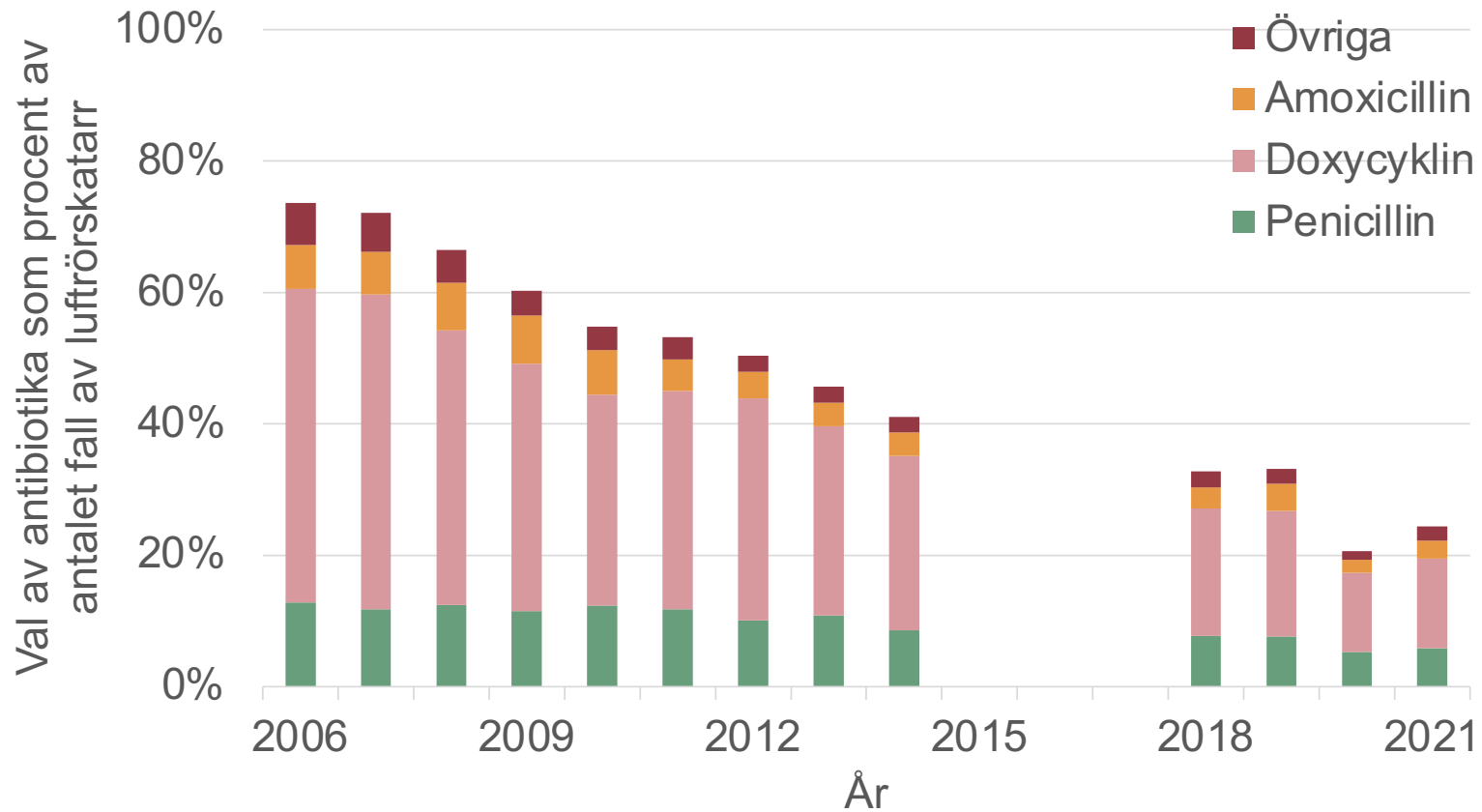

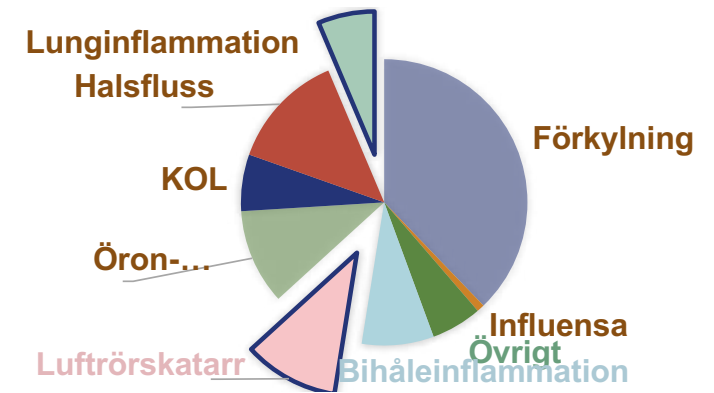

Patientnära tester ökade under den första perioden (II)

Andel fall av luftrörskatarr (akut bronkit) som får antibiotika

Antibiotika-förskrivning vid luftrörskatarr (akut bronkit) har minskat (II)

Överförskrivning jourtid?

- Kontorstid får 41% av infektionsbesöken antibiotika
- Jourtid får 55% av infektionsbesöken antibiotika
- Ojusterad överförskrivning jourtid 1,37

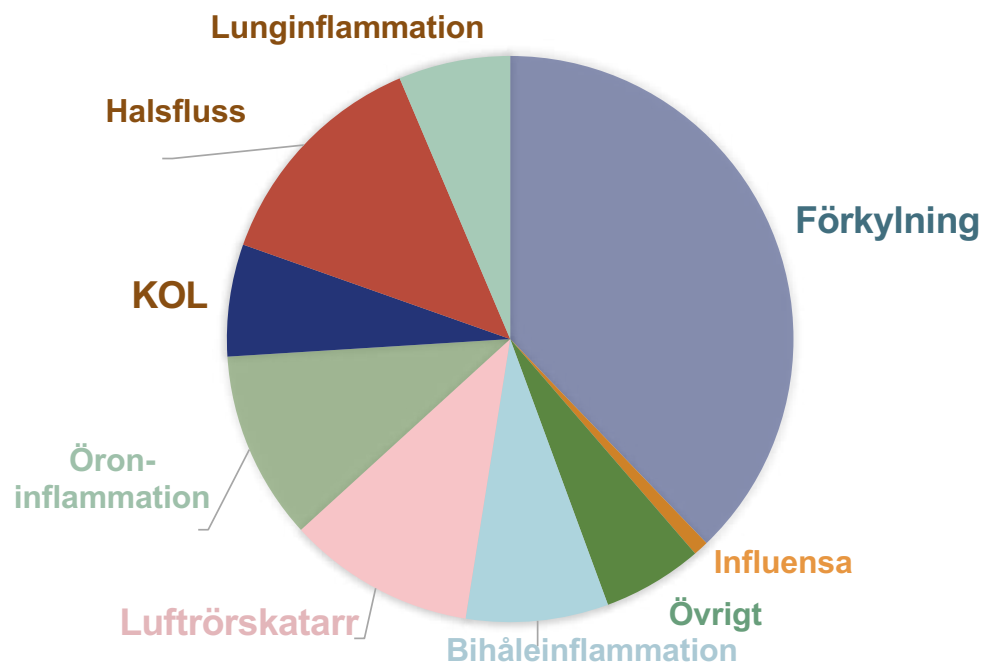
-

-

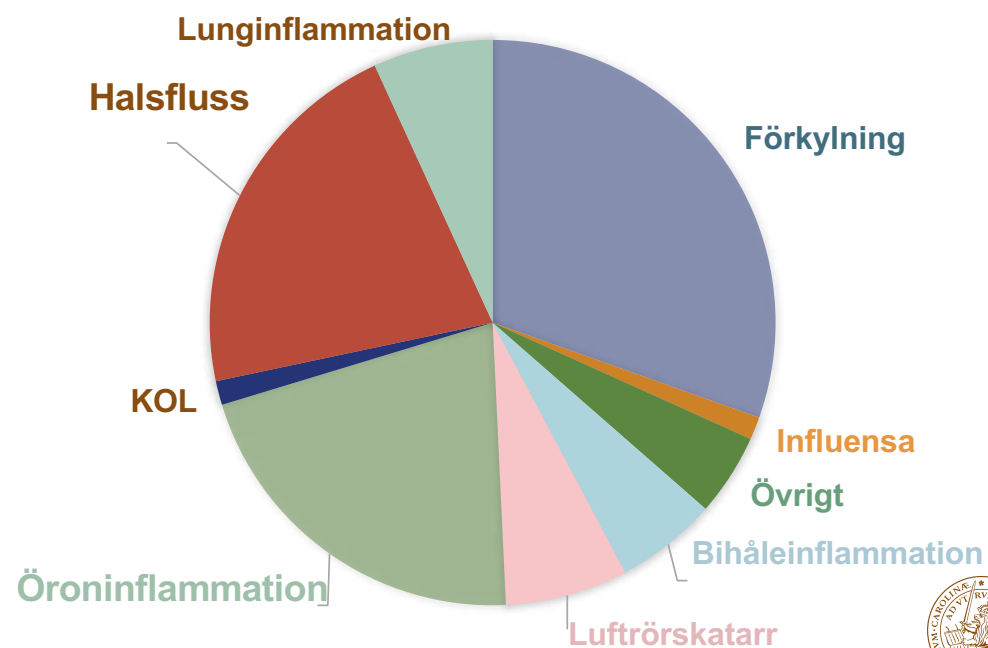

Luftvägsinfektioner

Kontorstid

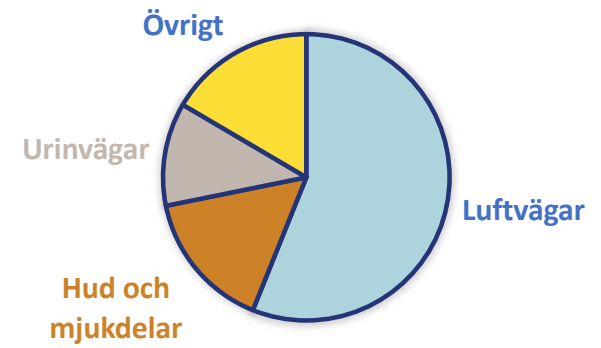
Jourtid

Överförskrivning jourtid?

- Kontorstid får 41% av infektionsbesöken antibiotika
- Jourtid får 55% av infektionsbesöken antibiotika
- Ojusterad överförskrivning jourtid 1,37

- Efter justering för ålder, kön och diagnos är överförskrivningen 1,09
- Motsvarar totalt sett ungefär 1% av all antibiotikaförskrivning

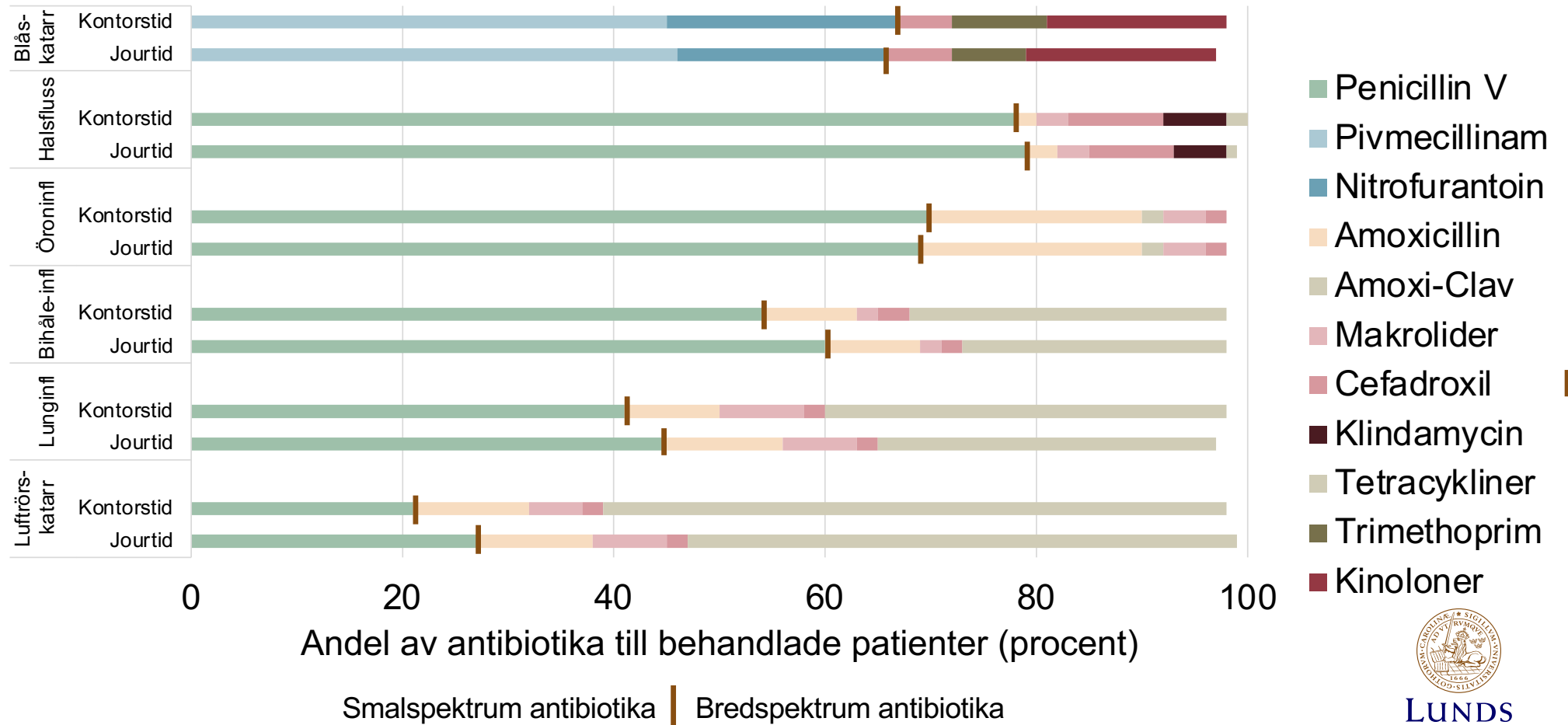

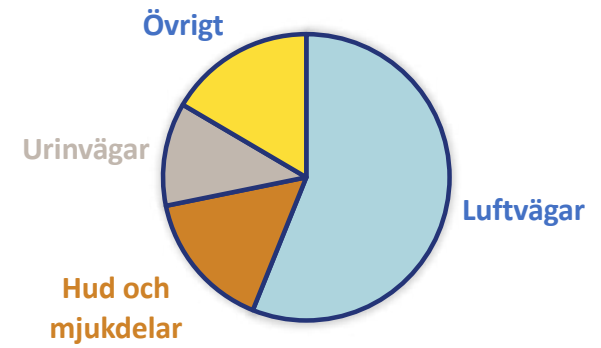

Ingen överförskrivning av antibiotika under jourtid (I)

Antibiotika kontorstid - jourtid

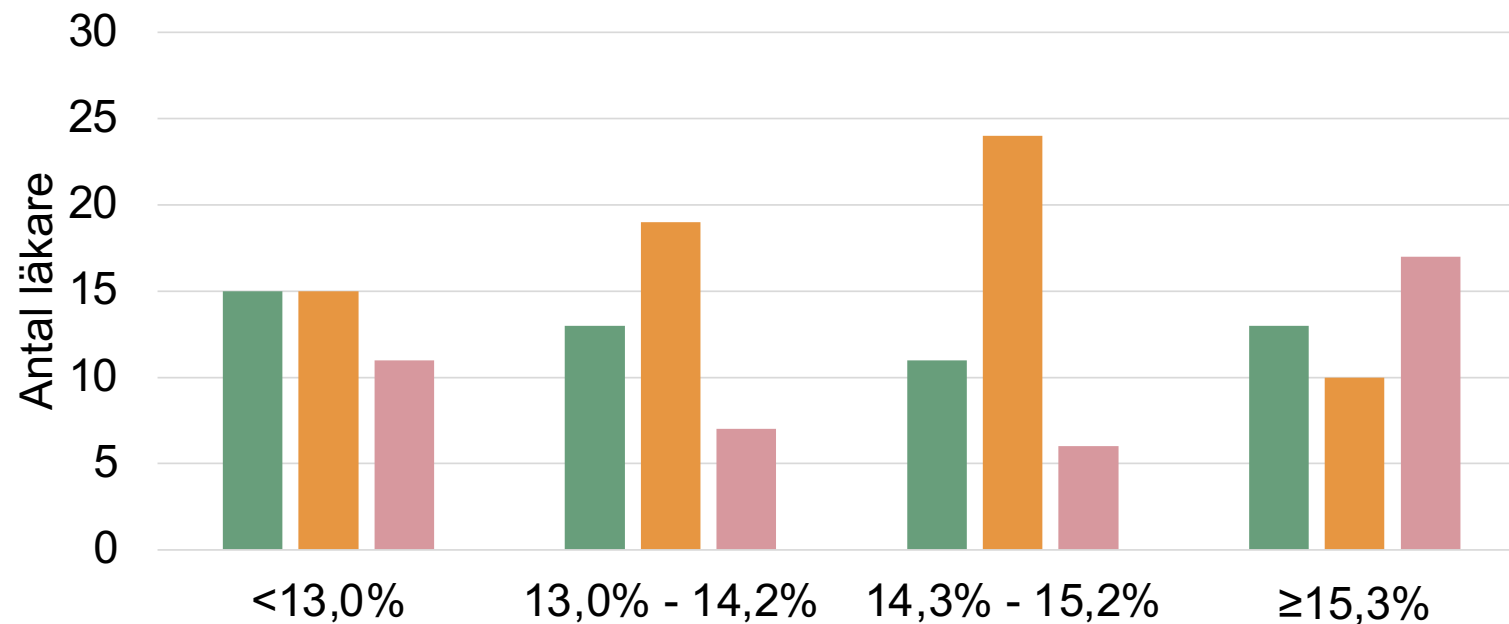
Ingen överförskrivning av bredspektrum-antibiotika under jourtid (I)

A photograph of a forest with a path, overlaid with a text box. The forest is lush with green trees and a path leads through the center. The text box is white with a brown border and contains the question "Vad blir konsekvenserna för patienterna?".

Vad blir konsekvenserna för patienterna?

Sannolikhet för återbesök inom 30 dagar

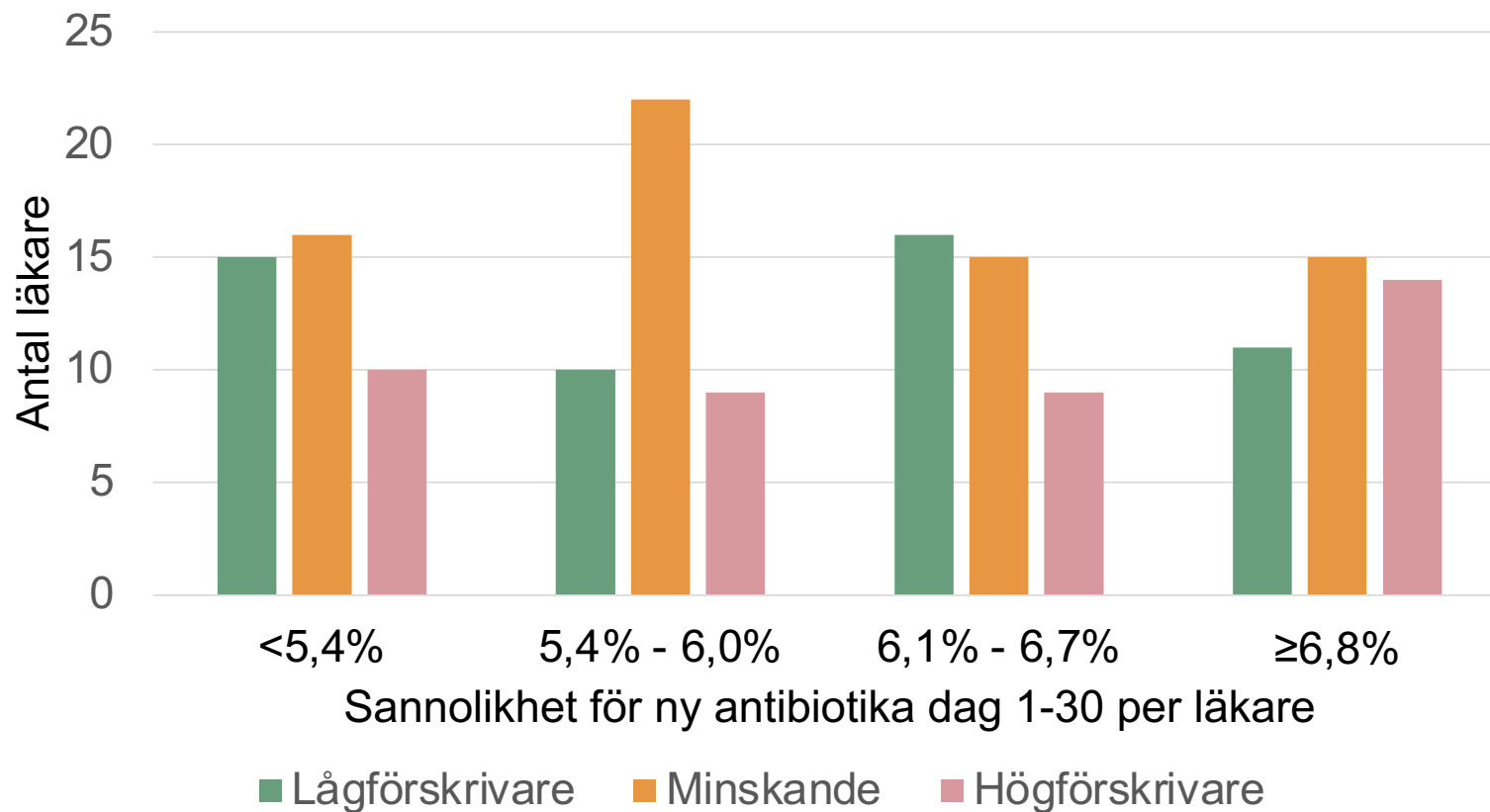
Sannolikhet för återbesök i procent av infektionsbesök per läkare

■ Lågförskrivare ■ Minskande ■ Högförskrivare

Färre återbesök → Fler återbesök

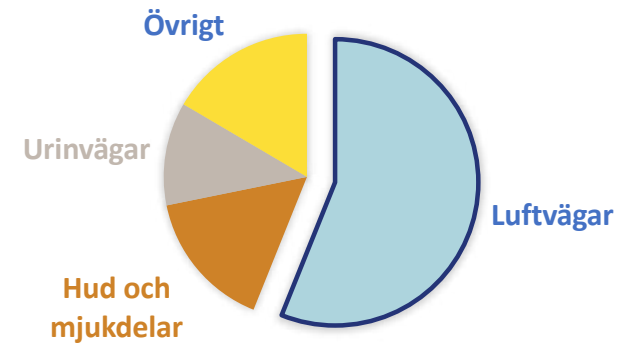

Sannolikhet för ny antibiotika inom 30 dagar

Få nya recept → Fler nya recept

Att träffa en lågförskrivande läkare ledde inte till fler återbesök eller senare antibiotika-behandling (III)

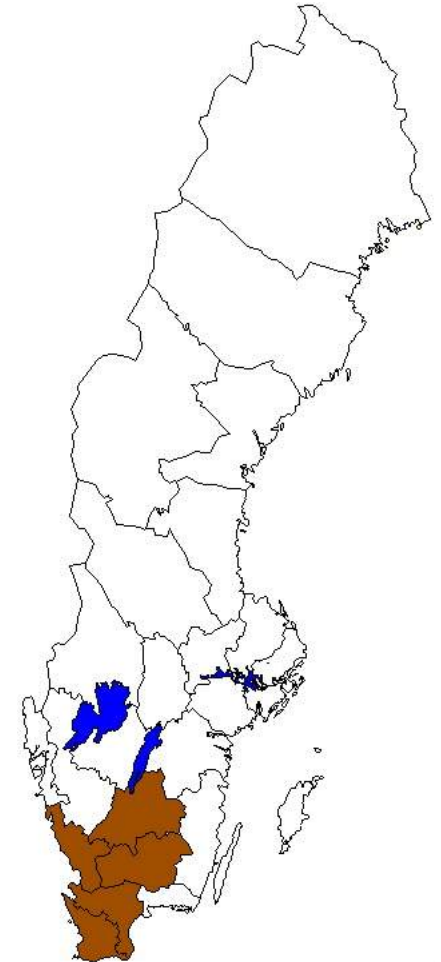

A photograph of a forest with a dirt path, overlaid with a text box. The forest is lush with green trees and a path leads through the center. The text box is white with a brown border and contains the text "Penicillin V vid lunginflammation".

Penicillin V vid lunginflammation

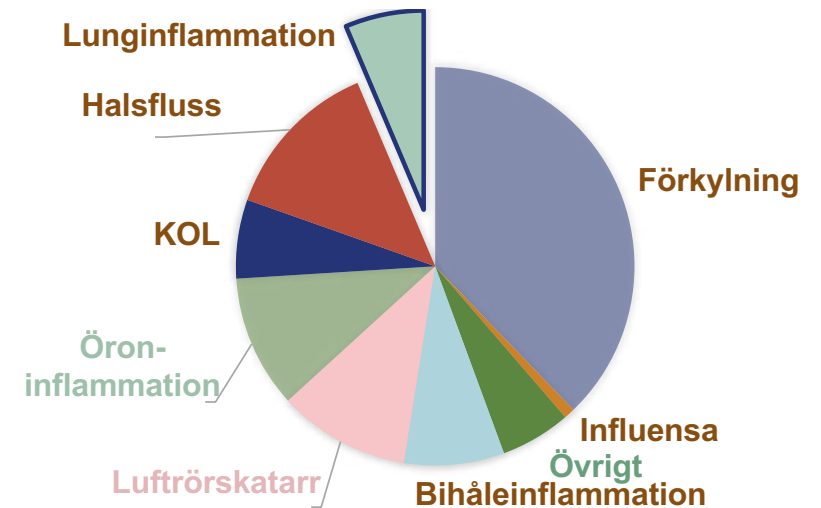
Södra Sverige databasen SSD

- Alla infektioner i Region Halland, Region Jönköpings län, Region Kronoberg och Region Skåne
- 2,3 miljoner invånare
- 2018-2021
- Länkning av patient – infektionskontakt – utredning – diagnos – behandling
- Även information om sjukhusinläggningar eller död
- Studie IV

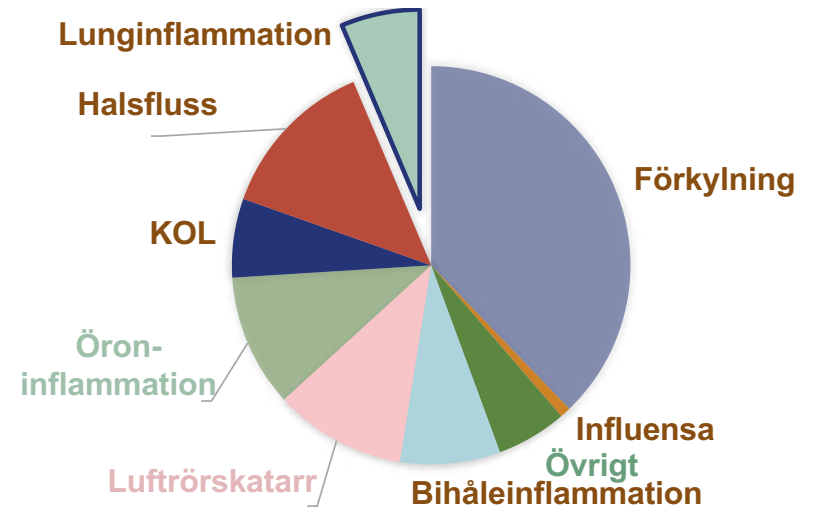
Studie IV

- Retrospektiv jämförande studie
- Södra Sverige databasen - 2018-2021
- **Lunginflammation** hos barn över 5 år och vuxna – 34 000 lunginflammationer
  - ej KOL
  - ej dosdispenserade läkemedel = ej äldreboende

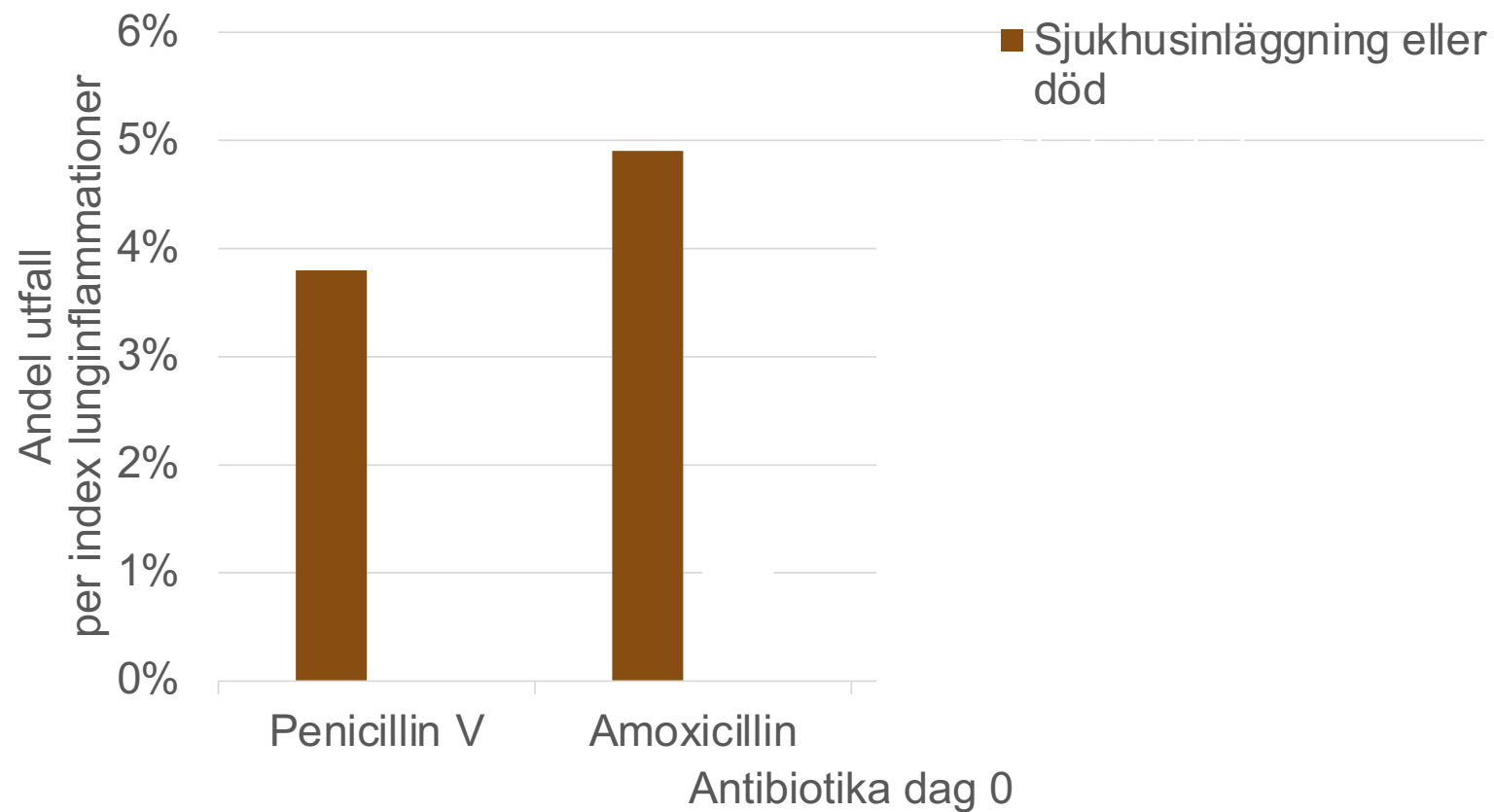

Studie IV - metod

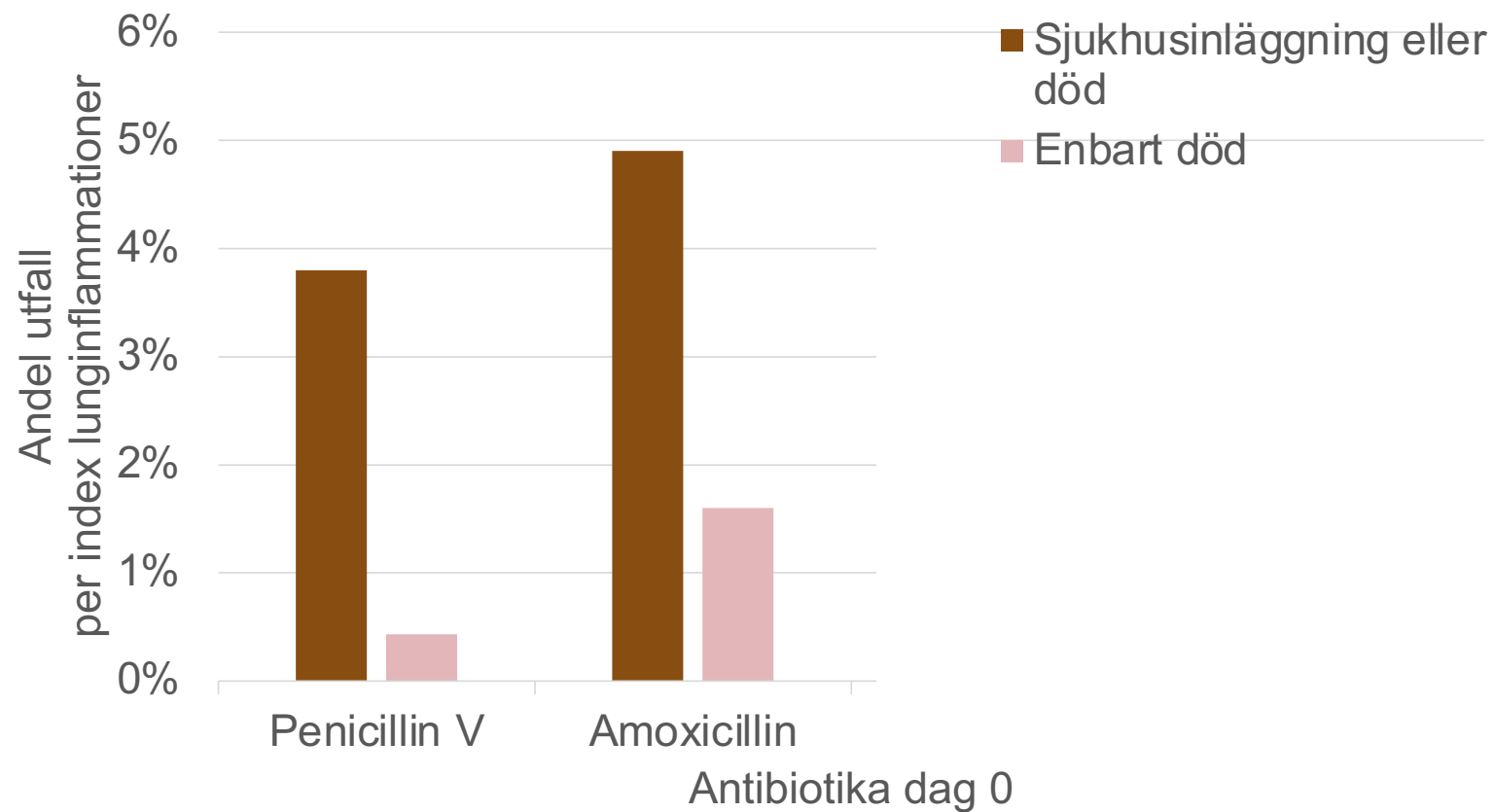
- Är det skillnad mellan penicillin och amoxicillin i förekomst av behandlingssvikt vid behandling av lunginflammation?
- Huvudanalys
  - Primärt utfall var sjukhusinläggning för nedre luftvägsinfektion eller död
  - Primärt studerad variabel
    - antibiotika dag 0
  - Binär logistisk regression

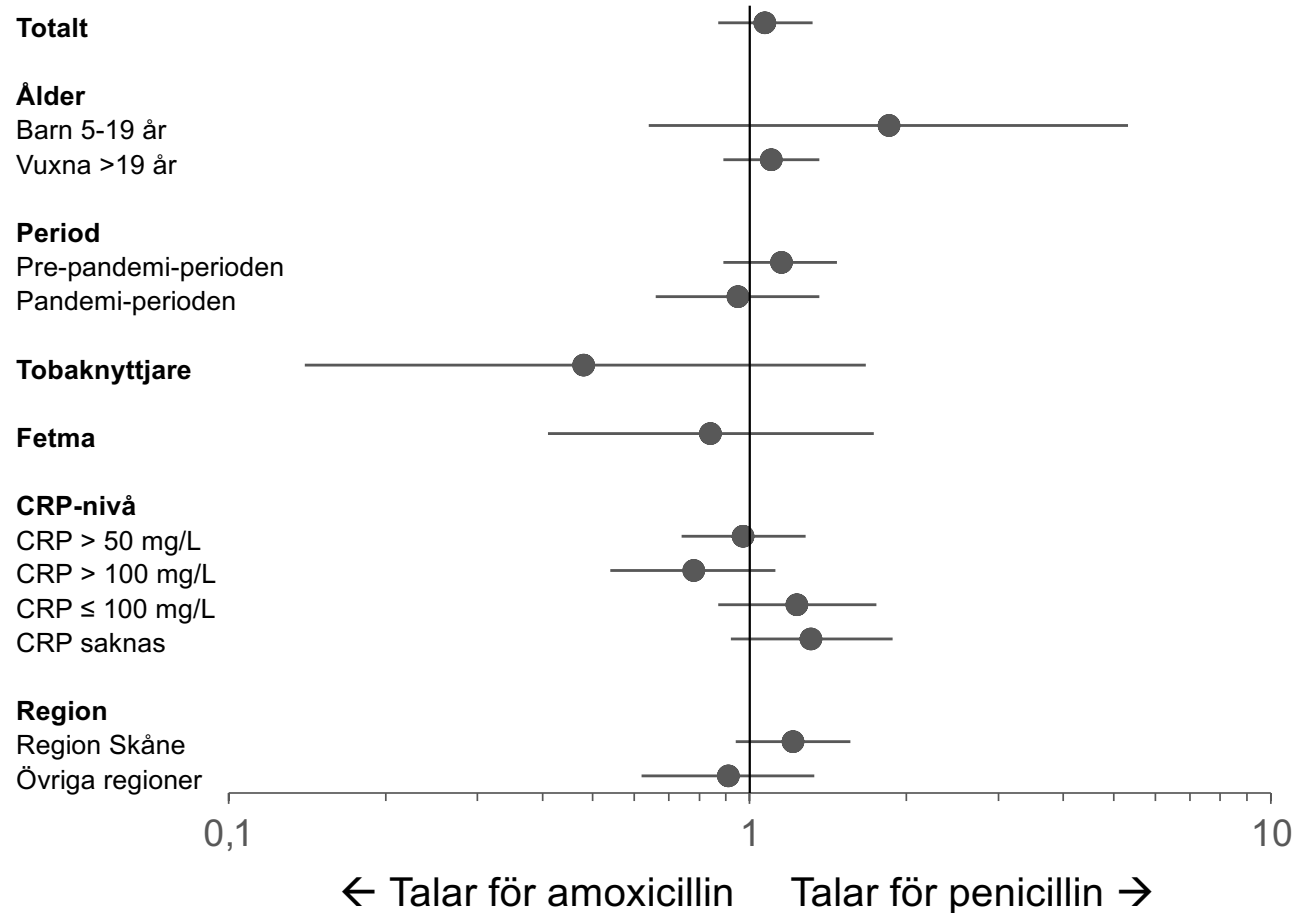
Risk för sjukhusinläggning eller död

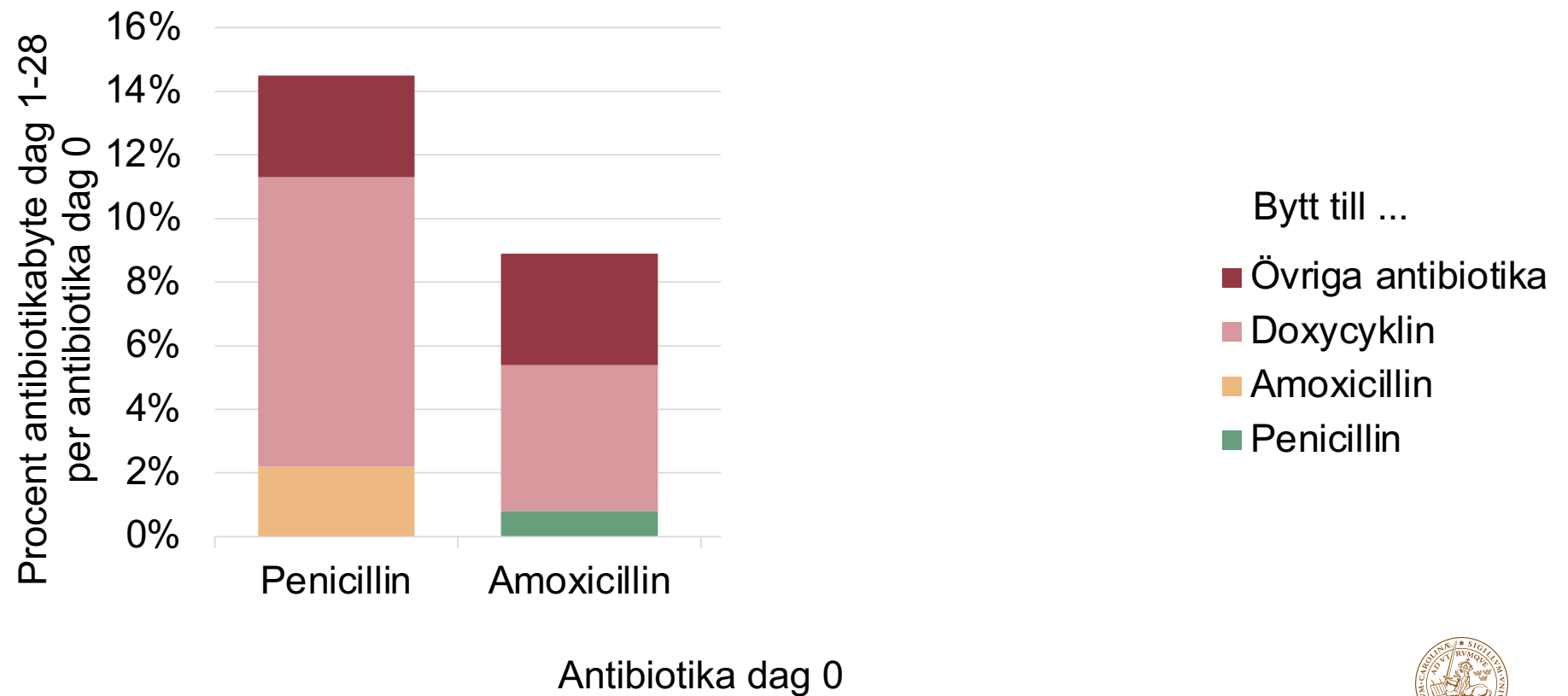
Risk för sjukhusinläggning eller död

Jämförelse mellan penicillin & amoxicillin avseende risk för sjukhusinläggning eller död

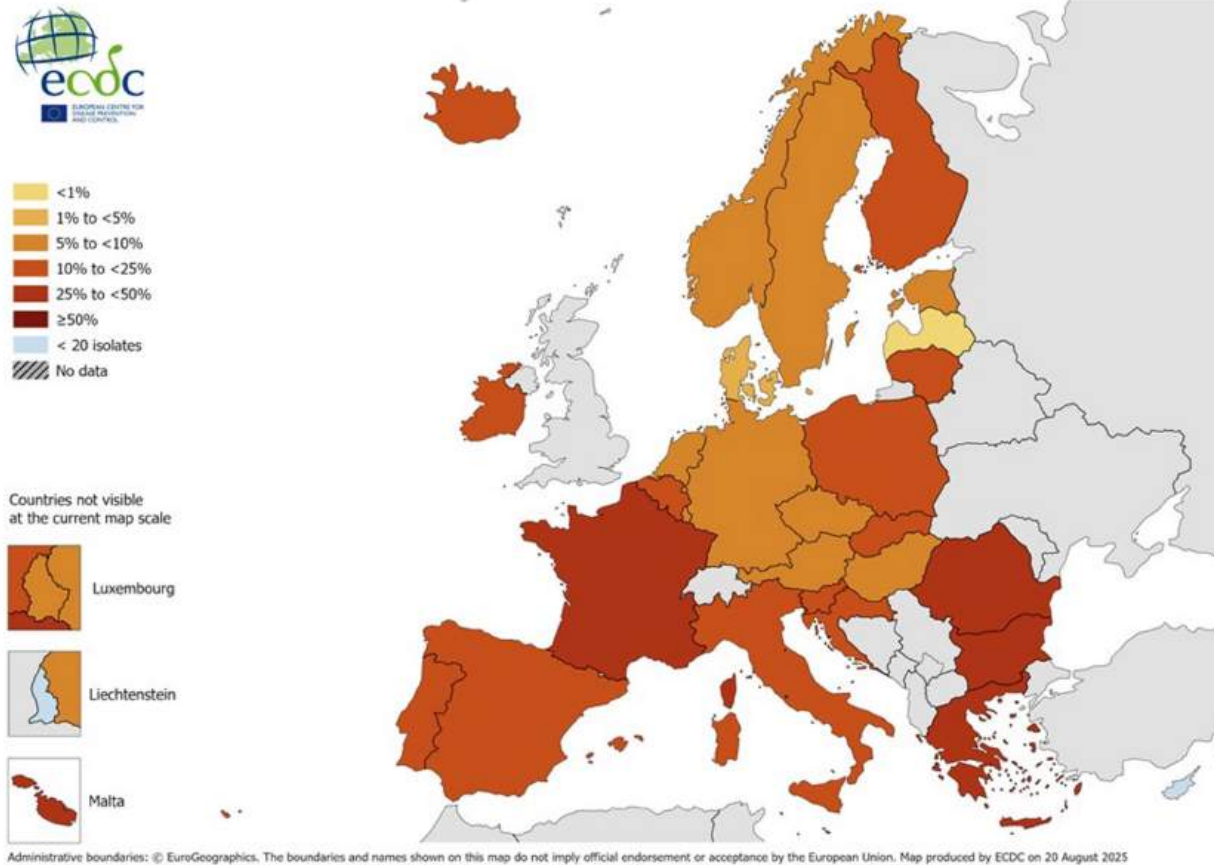

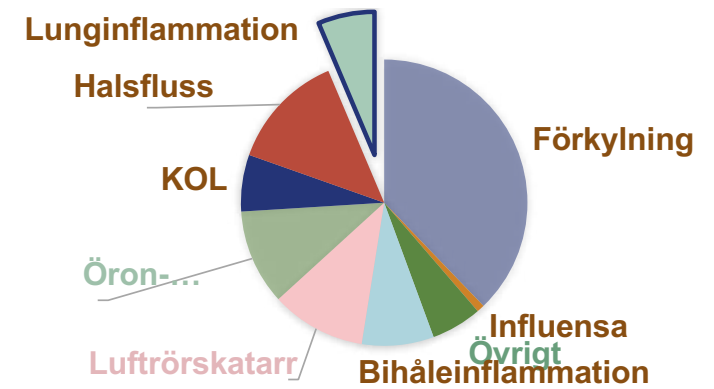
Antibiotikabytte

Penicillin-resistens för pneumokocker 2024

Figure 9. *Streptococcus pneumoniae*. Percentage of penicillin^a non-wild type^b invasive isolates, by country, EU/EEA, 2024

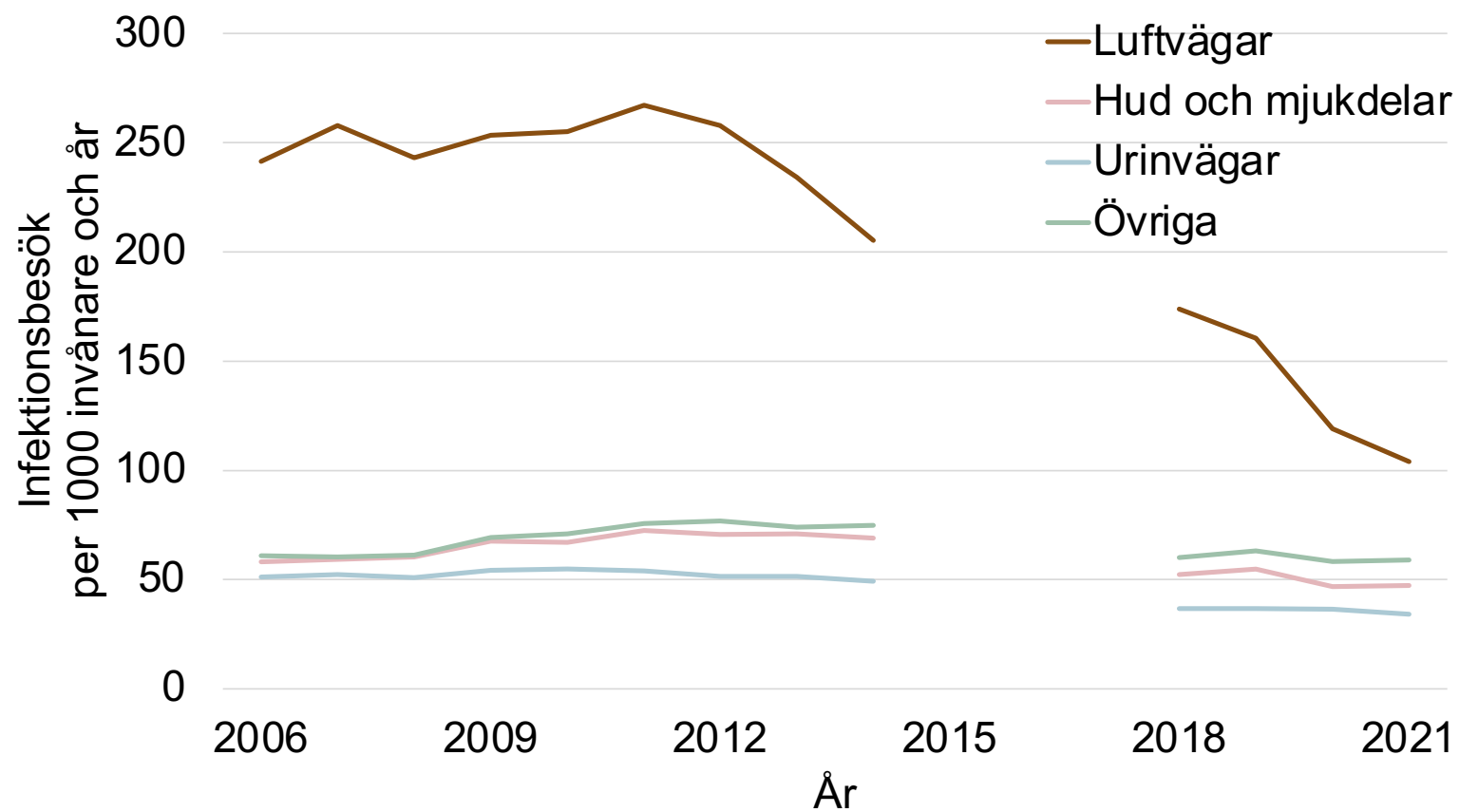

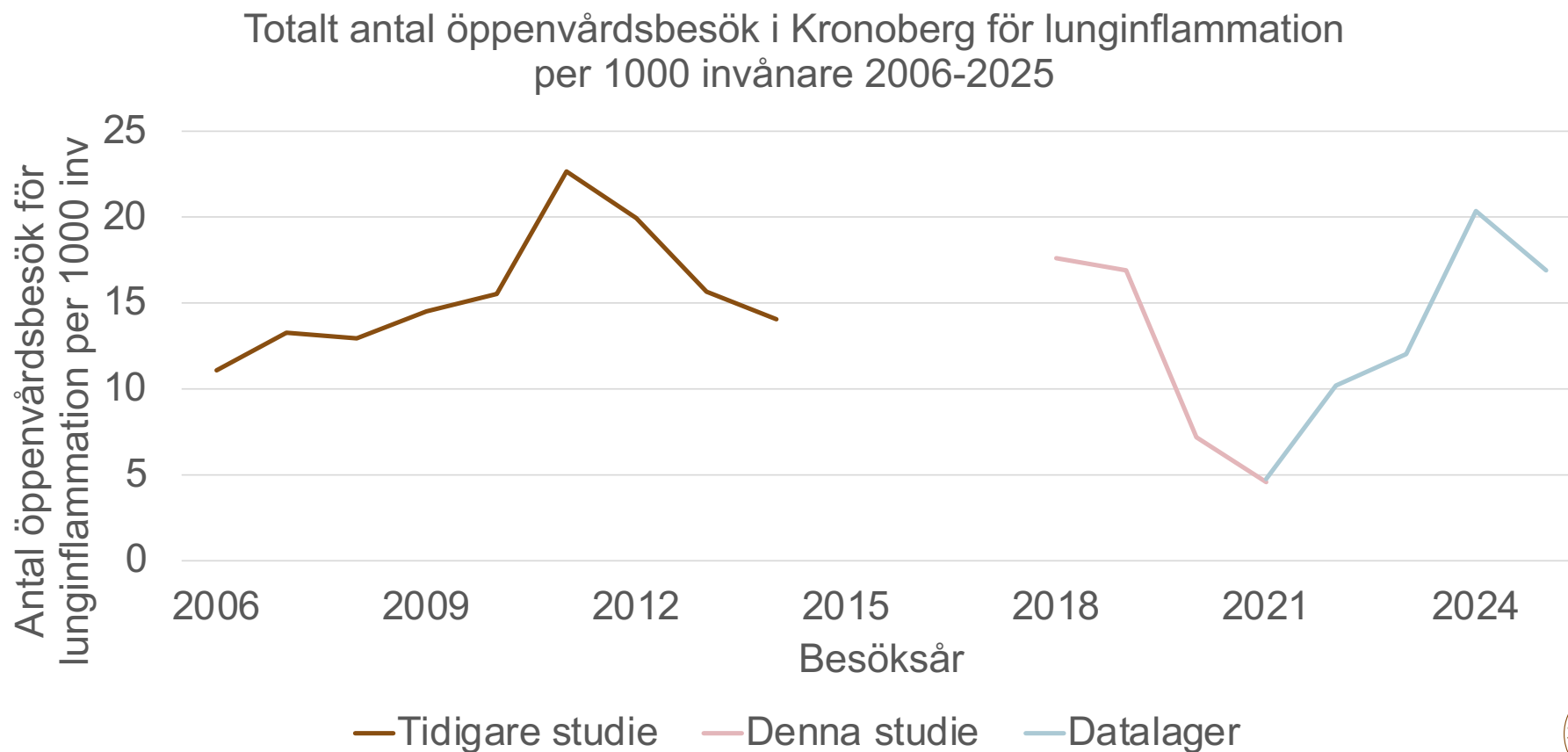
Vanligt penicillin var jämförbart med amoxicillin vid lunginflammation (IV)

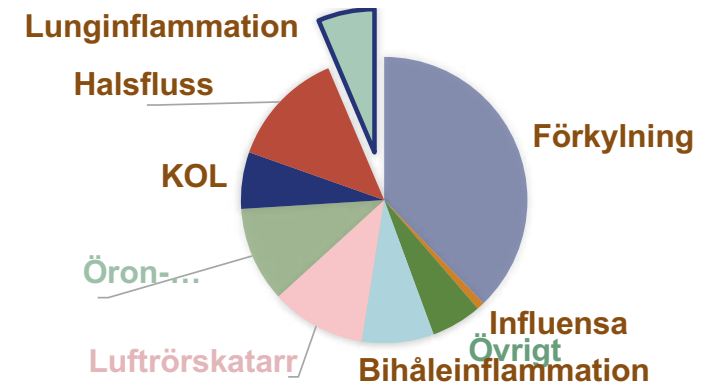

Infektionsbesök i primärvården i Kronoberg 2006-2021

Lunginflammation i primärvården i Kronoberg 2006-2025

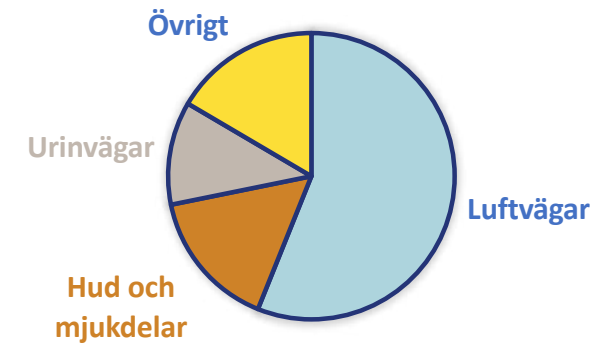

Luftvägsinfektioner minskade kraftigt under covid-pandemin (IV)

A photograph of a forest with a dirt path, overlaid with a text box. The forest is lush with green trees and a path leads through the center. The text box is white with a brown border and contains the word "Slutsatser" in a brown serif font.

Slutsatser

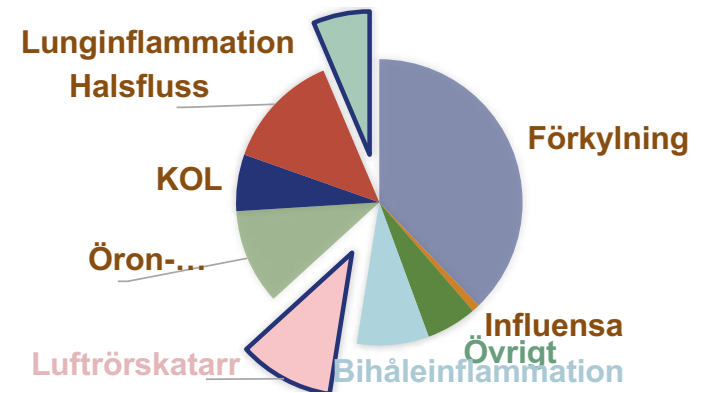

Ingen överförskrivning av antibiotika jourtid

Särskilda interventioner
mot förskrivning jourtid behövs ej

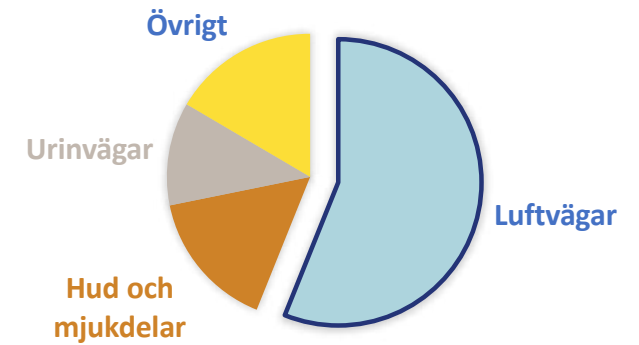

Läkare har minskat sin förskrivning
av antibiotika vid luftrörskatarr

Stramas information till läkare har gett effekt

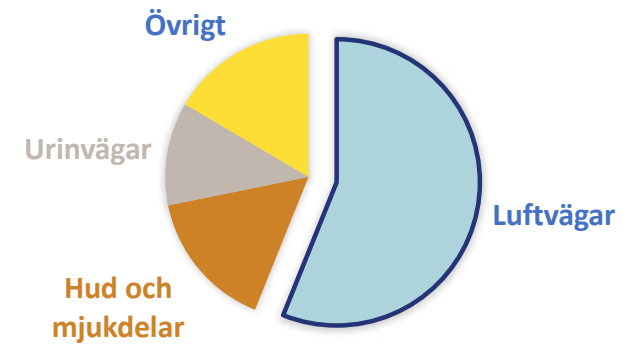

Patienter som varit hos lågförskrivande läkare
kommer inte tillbaka oftare än andra

Finns fortfarande utrymme att minska
antibiotikaförskrivningen ytterligare för
högförskrivare och minskande förskrivare

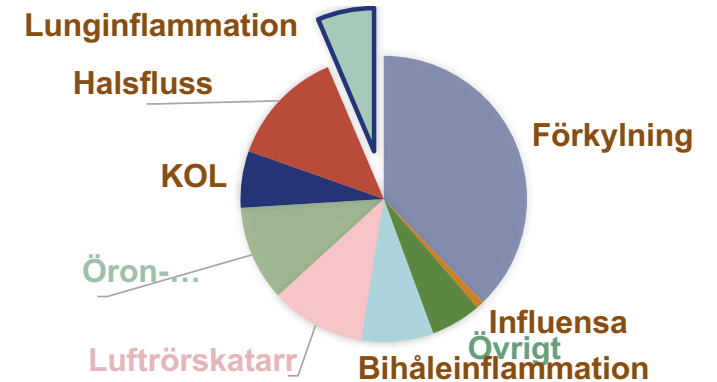

Handläggning skiljde mellan högförskrivare
och andra förskrivare

I framtida Strama-arbete kan det vara värdefullt
att ha fokus på handläggning

Penicillin och amoxicillin är likvärdiga vid
behandling av lunginflammation

Penicillin kan fortsätta vara förstahandsbehandling
vid lunginflammation

Johan Jacob Döbelius d.ä. sigill

